

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kommunestyret har møte i Ås kulturhus, Store sal

30.01.2013 kl. 18:30

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov. Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret. Innkallinger og protokoller legges til gjennomsyn på servicetorget og bibliotekene, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

K-sak 1/13	12/2543	
<u>FORSKRIFT</u>		
<u>- GEBYRREGULATIV ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVENS</u>		
<u>§ 33 - 1 FOR ÅR 2013</u>		Side 3
K-sak 2/13	12/2903	
<u>FORVALTNINGSSAMARBEID OM PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET</u>		
<u>FORVALTNING AV FORURENSNINGSFORSKRIFTENS</u>		
<u>KAPITTEL 15 OG 15A</u>		Side 6
K-sak 3/13	12/2676	
<u>TILTAKSPLAN FOR KOMMUNAL KLOAKK I PERIODEN 2013-2018</u>		Side 12
K-sak 4/13	12/3012	
<u>FOLKEHELSEARBEID</u>		
<u>- ETABLERING AV FRISKLIVSSENTRAL I ÅS KOMMUNE</u>		Side 19
K-sak 5/13	12/2881	
<u>PRIVAT-OFFENTLIG SAMARBEID</u>		
<u>- BYGGING AV LEILIGHETER TIL KOMMUNAL DISPOSISJON</u>		Side 39
K-sak 6/13	12/1429	
<u>FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM</u>		
<u>INFORMASJONSSIKKERHET OG IT-DRIFT I ÅS KOMMUNE</u>		Side 45

Ås, 21.01.2013	Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes på tlf. 64 96 20 04 eller e-post politisk.sekretariat@as.kommune.no v/Vibeke Berggård. (Det sendes personlig svar på mottak av e-post. Telefonbeskjed må gis dersom svar ikke er mottatt innen rimelig tid).
Johan Alnes Ordfører	Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

REFERATSAK TIL KOMMUNESTYRET 30.01.2013

1. Utskrift av møtebok fra hovedutvalg for teknikk og miljø 13.12.2012, HTM-sak 104/12: Revisjon på byggesaksbehandlingen – Rådmannens tilbakemelding.

K-sak 1/13
FORSKRIFT
- GEBYRREGULATIV ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVENS
§ 33 - 1 FOR ÅR 2013

[Gå til sakliste](#)

[>>Neste sak](#)

Saksbehandler: Ivar Gudmundsen	Arkivnr: 231	Saksnr.: 12/2543
Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	102/12	08.11.2012
Hovedutvalg for teknikk og miljø	108/12	13.12.2012
Kommunestyret	1/13	30.01.2013

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 13.12.2012:

I henhold til forvaltningslovens bestemmelser vedtar Ås kommune forslag til revidert gebyrregulativ for byggesaker, delesaker og reguleringsaker etter plan- og bygningslovens § 33-1, med følgende endringer:

1. Nummereringen under «Type tiltak», pkt. 1, endres til 1.1, 1.2 ... 1.9.
2. Pkt. 1.8 C: Det tydeliggjøres at:
«Over 10 000 m³: Tillegg for hver overskytende 1000 m³ er kr 515.»
3. Pkt. 1.6: Tilsvarende endring som i punkt 1.8.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 13.12.2012:

Hovedutvalget drøftet seg frem til følgende endringer:

1. Nummereringen under «Type tiltak», pkt. 1, endres til 1.1, 1.2 ... 1.9.
2. Pkt. 1.8 C: Det tydeliggjøres at:
«Over 10 000 m³: Tillegg for hver overskytende 1000 m³ er kr 515.»
3. Pkt. 1.6: Tilsvarende endring som i punkt 1.8.

Votering:

Innstillingen med hovedutvalgets endringer ble enstemmig tiltrådt.

Innstilling til møte i hovedutvalget for teknikk og miljø 13.12.2012:

I henhold til forvaltningslovens bestemmelser vedtar Ås kommune forslag til revidert gebyrregulativ for byggesaker, delesaker og reguleringsaker etter plan- og bygningslovens § 33-1.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalget for teknikk og miljø 1. gang

Offentlig ettersyn

Hovedutvalget for teknikk og miljø 2. gang

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Plan- og bygningslovens § 33-1
2. Forvaltningslovens kapittel 7
3. Gebyrregulativ for 2012
4. Forslag til revidert gebyrregulativ for 2013
5. Utskrift av møtebok for Hovedutvalget for teknikk og miljø i møte 08.11.2012

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

- Gebyrregulativer for 2011- 2012 for de øvrige Follokommunene

SAKSUTREDNING:

Plan- og bygningslovens § 33-1:

I henhold til plan- og bygningslovens § 33-1 kan kommunen fastsette gebyr for behandling av søknad om byggetillatelse, deling, reguleringsplaner m.m.

Se vedlegg 1.

Regulativet behandles etter reglene i forvaltningslovens kapittel 7. Se vedlegg 2.

Gjeldende gebyrregulativ:

Gjeldende gebyrregulativ ble godkjent i kommunestyret 01.02.2012 og gjelder for saker innkommet fra og med 2. februar 2012. Se vedlegg 3.

Forslag til revidert gebyrregulativ:

Gebyrsatsene for byggesaker og delesaker er basert på selvkost, dvs. de skal dekke saksbehandlernes lønninger med tillegg av sosiale utgifter, samt felleskostnader til øvrig administrasjon, forsikring, drift og vedlikehold av arbeidslokaler. Det må imidlertid nevnes at man bare til en viss grad kan "bestemme" inntektene ved saksbehandlingen, da inntektene avhenger av hvor mange og store søknader som sendes inn. Også gebyrene for behandling av private reguleringsforslag (detaljplaner) er basert på selvkostprinsippet fra og med 2. februar 2012.

Det ble ved forrige revisjon av gebyrregulativet gjort en del redigeringer og endringer i utformingen av forskriften, blant annet for å gjøre den mer oversiktlig og til en viss grad å tilpasses til regulativene i de andre Follokommunene, noe som også har gjort gebyrsatsene høyere enn før. Gebyrene anses nå å ligge på satsene for gjennomsnittet i Follokommunene, selv om det er vanskelig å sammenligne.

Ved nylig gjennomgang av regulativene med et konsulentfirma synes de nå å ligge nokså nær selvkost, og det anses ikke nødvendig med heving av gebyrsatsene, med unntak av vanlig indeksregulering.

Det er imidlertid i regulativets innledningsavsnitt spesifisert at gebyr for behandling av private reguleringsforslag fastsettes ut fra de satser som gjelder ved planstart. Dette defineres som tidspunktet for formelt forhåndsvarsel av igangsetting av reguleringsarbeid.

Gebyrene for behandling av massedeponier (pkt. 1.8) er foreslått endret til å gjelde m² areal for massedeponiet istedenfor m³ volum som er vanskeligere å måle.

Reguleringsgebyrene viser seg å ligge noe høyere enn i de andre Folkekommunene, med ett unntak. Det foreslås at gebyrene ikke øker helt proporsjonalt med størrelsen på planområdet.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Selv med justeringen av reguleringsgebyret anses regulativet stort sett å være i samsvar med prinsippet om selvkost.

Saksbehandling:

Forvaltningslovens kapittel VII har regler for behandling av forskrifter. Reglene er fleksible, slik at det er mulig å korte ned på saksbehandlingstiden. Det synes likevel ikke ut til at kommunestyret kan få behandlet regulativet før i januar 2013, slik at det først kan tre i kraft i februar 2013.

Konklusjon:

Det foreslås at regulativet legges ut til offentlig ettersyn.

Vedtak i Hovedutvalget for teknikk og miljø – offentlig ettersyn:

Hovedutvalget for teknikk og miljø behandlet saken i møte 08.11.2012, sak 102/12, og vedtok å legge forslaget til gebyrregulativ ut til offentlig ettersyn, med et par endringer.

Se vedlegg 5.

Forslaget til revidert gebyrregulativ har ligget til offentlig ettersyn i tiden 15.11.2012 – 30.11.2012, i tillegg til at det har vært lagt ut på kommunens hjemmeside. Ingen bemerkninger er innkommet.

Ny vurdering med konklusjon:

Rådmannen finner at forslaget til revidert gebyrregulativ er i samsvar med bestemmelsene om selvkost og ellers klarere på et par punkter som beskrevet i saksutredningen. Rådmannen anbefaler at forslaget vedtas.

K-sak 2/13
FORVALTNINGSSAMARBEID OM PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET
FORVALTNING AV FORURENSNINGSFORSKRIFTENS KAPITTEL 15 OG 15A

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[>>Neste sak](#)

Saksbehandler: Jan Fredrik Aarseth	Arkivnr: M30	Saksnr.: 12/2903
Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	109/12	13.12.2012
Kommunestyret	2/13	30.01.2013

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 13.12.2012:

Det opprettes et vertskommunesamarbeid mellom Ås og Ski kommuner som forvalter påslipp til avløpsnett. Samarbeidet organiseres med Ski kommune som vertskommune. Stillingen finansieres etter modell beskrevet i saksframlegget.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 13.12.2012:

Votering: Innstillingen ble tiltrådt 8-1 (FrP)

Innstilling til møte i hovedutvalg for teknikk og miljø 13.12.2012:

Det opprettes et vertskommunesamarbeid mellom Ås og Ski kommuner som forvalter påslipp til avløpsnett. Samarbeidet organiseres med Ski kommune som vertskommune. Stillingen finansieres etter modell beskrevet i saksframlegget.

Tidligere politisk behandling:

Ingen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø

(Formannskapet – utgår, jf. e-post om avlysning av møte 16.01.2013, 12/125-5)

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk)

1. Felles forvaltning av olje- og fettutskillere. Sluttrapport. (2011). Fagrådet for indre Oslofjord. Rapport nr 113. Steinar Skoglund.
2. Utslippstillatelse til Nordre Follo Renseanlegg
3. Utslippstillatelsen til den enkelte kommune

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Møtoreferat fra 02.03.2012

Prosjektmandat

Utskrift av saken sendes til:

Kommunalteknisk avdeling

SAKSUTREDNING:

Innledning:

Fremmede stoffer i avløpsvannet skaper problemer i ledningsnett og på renseanlegget.

Fett og olje skaper store problemer i de kommunale avløpsanleggene. Det avleirer seg i ledningene og forårsaker gjentettinger som igjen kan føre til kjelleroversvømmelser og overløpsutslipp. I renseanleggene fører fett og olje til problemer med gjentetting av rør, kanaler, varmevekslere og lignede.

Påslipp fra industri kan skade installasjoner på ledningsnett og renseanlegget. Renseprosessen kan forstyrres/ødelegges og slamkvaliteten forringes. Kjemikalier som ikke fanges opp i renseprosessen vil følge med utslippet fra renseanlegget til resipient.

Overløp og utilsiktede utslipp ved lekkasjer med mer kan føre skadelige stoffer ut i omgivelsene og gjøre skader på vegetasjon og organismer.

På bakgrunn av dette må kommunen(e) ha kontroll på avløp/påslipp fra ulike næringer/virksomheter.

Saksopplysninger:

Fylkesmannen har revidert sin utslippstillatelse til kommunene tilknyttet Nordre Follo Renseanlegg (videre bare omtalt som NFR), dvs. Oppegård, Ski og Ås kommune. Samtlige kommuner har fått krav om å foreta en kartlegging av virksomheter med påslipp til offentlig ledningsnett samt utarbeide påslippstillatelser i de tilfelle dette er nødvendig.

Med nærings- og industripåslipp menes alt avløp som avviker fra "normalt kommunalt avløpsvann" (i hht Norsk Vann Prosjektrapport 149:2006) og som inneholder stoffer som kan medføre skade på ledningsanlegg, pumpestasjoner, kummer, eller renseprosess/ slamkvalitet. Dette avløpsvannet kan også inneholde olje eller fett, men vil også kunne ha andre uheldige stoffer og påslippet omfattes av forurensningsforskriften § 15A.

Oppegård, Ski og Ås kommune har nokså like utfordringer når det gjelder næring og industri som slipper avløpsvann til de respektive kommunenes avløpsnett. Felles for alle kommunene er at påslipp av olje- og fettholdig avløpsvann skaper driftproblemer og økt fare for forurensning av vassdragene. I tillegg kan ulike næring- og

industripåslipp forårsake skade på ledningsnett, installasjoner og renseprosessen på renseanlegget. Fylkesmannen krever at kommunene gjennomfører en risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale ledningsnett innen 01.01.12. Per dags dato har ingen av kommunene gjennomført en fullstendig kartlegging av hvilke virksomheter som bl.a. tilfører kommunens ledningsnett olje, fett eller andre skadelige stoffer. I tillegg har samtlige kommuner mangelfulle rutiner for tilsyn med at nødvendige olje- og fettutskillere er montert korrekt og fungerer optimalt.

På bakgrunn av dette ble det i et felles møte den 02.03.2012 mellom kommunene Ås, Ski og Oppegård og NFR vedrørende fylkesmannens utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann konkludert med at det må bemannes opp med mer kapasitet og kompetanse for å sikre tilstrekkelig oversikt over forvaltningsområdet. En prosjektgruppe ble nedsatt for å utrede de ulike kommunenes behov og hvilke oppgaver som måtte løses.

Tabell 1: Oversikt over hvor forvaltningen står i dag.

	Oppegård kommune	Ås kommune	Ski kommune
Fettholdig avløpsvann	Mangler oversikt fettutskillere. Behov for kartlegging og oppfølging	Har ikke gjennomført kartlegging av olje- og fettutskillere. Har bra oversikt over firma som har utskillere. Alle nye utslipp følges opp.	Har noe oversikt over fettutskillere men mangler fullstendig oversikt. Saksbehandler ikke/følger ikke opp.
Olje avløpsvann	Kartlegging foretatt i 2008. Arbeid utført av Promitek.		Kartlegging gjennomført i 2009. Alle utskillere registrert i KomTek. Har i dag 49 registrerte oljeutskillere.
Alle kommunene mangler rutiner for håndtering og oppfølging av driftsjournaler, kvitteringer for tømning etc. Dette gjelder både fett og olje.			
Industri- og næringspåslipp			Kartlegging av virksomheter gjennomført i 2011. Avløp ikke vurdert. Kommunen antar at registeret er ufullstendig.

Som det fremgår av tabell 1, har samtlige kommuner behov for å forbedre forvaltningen av påslipp av fett- og oljeholdig avløpsvann og avløp fra næring og industri for å imøtekomme kravene i utslippstillatelsen.

Etter siste møte i prosjektgruppa har Oppegård bestemt seg for å foreta registreringen i egen regi og trukket seg fra samarbeidet.

Følgende samarbeidsformer er vurdert (tabell 2):

Tabell 2: Ulike former for kommunalt samarbeid

	Eksempel	Fordeler	Ulemper	Delegert myndighet
Interkommunalt samarbeid ihht kommuneloven § 27	Nordre Follo RA	Eget selskap tar seg av oppgavene. Jobber selvstendig.	Mye administrasjon Kommunen har mindre kontroll.	Ja
Vertskommune	Follo Byggetilsyn	Trygghet for ansatte. Jobber tett med kommunene.		Ja
Innleid konsulent	Promitec	Konsulenten har gode fagkunnskaper	Dyrt. Arbeidskrevene for kommunene. Ingen lokal tilknytning	Nei
Uformelt samarbeid		Alt arbeid foregår lokalt	Arbeidskrevene for hver kommune. Gir ofte lite Gir ikke flere ressurser	Ikke aktuelt

For at forvaltningssamarbeidet skal fungere er man avhengig av en samarbeidsform hvor det blir tilført arbeidskraft i forhold til det man har i dag. Det er også avgjørende for å få en effektiv forvaltning at den/de ansatte kan utføre arbeidsoppgaver med delegert myndighet.

Dette resulterer i at interkommunalt samarbeid etter kommuneloven §27 eller vertskommune er de eneste reelle alternativene for samarbeid. Ettersom det kun er snakk om forvaltning av ett fagområde vil et interkommunalt samarbeid medføre for mye arbeid rent organisatorisk. Prosjektgruppa mener av den grunn at det beste alternativet til samarbeidsform er vertskommune. Uavhengig av hvilken kommune som blir vert for arbeidet, mener prosjektgruppa det er viktig at arbeidsoppgavene organiseres innenfor kommunalteknisk sektor.

Arbeidsoppgavene som tilfaller forvaltningen:

- kartlegging og registrering av bedrifter med fettholdig og oljeholdig avløpsvann, samt fullstendig gjennomgang av annen virksomhet med påslipp som kan medføre skade på ledningsnett, installasjoner og renseanlegg.
- dialog mellom bedrifter/virksomheter og kommunen(e), registrering av virksomheter og tekniske installasjoner (fettavskillere, oljeutskillere, andre renseanordninger) i egnet digitalt verktøy
- fatte vedtak etter forurensningsforskriften kapittel15 og15A. Det legges opp til bruk av enkeltvedtak i hver sak.
- oppfølging av vedtak

Prosjektgruppa har undersøkt hvordan andre kommuner forvalter dette arbeidet og hvor mange årsverk de ulike kommunene benytter seg av. På bakgrunn av dette anser prosjektgruppa at det er tilstrekkelig med én person til å utføre arbeidsoppgavene. Hvis det viser seg at det er behov for mer arbeidskraft kan flere av arbeidsoppgavene være aktuelle for studenter/sommervikarer eller utvidelse av antall ansatte.

Det vil være hensiktsmessig at mandatet ikke låses til oppgavene, men at det skapes rom for utvidelse av arbeidsoppgaver som har nærhet til forvaltningen og som det vil være naturlig å tillegge mandatet.

Dersom flere kommuner ønsker å delta i samarbeidet må de forholde seg til det som allerede er bestemt og fordelingsbrøken i finansieringen vil bli delt etter det prinsippet som prosjektgruppa har fastsatt.

For at arbeidet skal kunne utføres i henhold til kravene fra fylkesmannen må det benyttes et digitalt forvaltningsverktøy. Dette letter arbeidet for den som skal utføre oppgavene, samt gir mulighet for digital fremstilling/kartplotting av installasjoner. Prosjektgruppa har vurdert følgende programvare:

- Gemini INDSys
- KomTek.

Gemini INDSys er en del av Gemini ARENA, et større forvaltningsverktøy som skal sikre effektiv forvaltning av alle grunnlagsdata for fakturering. Gemini ARENA inneholder et webbasert verktøy for å registrere, formidle og kvittere hendelser mellom systemene som inngår i ARENA. Gemini INDSys er ett av fagverktøyene i ARENA som brukes for å registrere, vedlikeholde og rapportere opplysninger om industrivirksomheter.

KomTek er et totalkonsept for tjenesteproduksjon og forvaltning innen teknisk sektor. Programvarene inneholder et felles avtale og personregister som deles av alle de ulike modulene. Alle moduler kan knyttes til meldingssystemet for henvendelser og arbeidsoppgaver med funksjoner for oppfølging og påminnelser. KomTek har et eget administrasjonsverktøy med brukeradministrasjon og tilgangsstyring.

Alle kommunene i prosjektsamarbeidet bruker i dag Gemini VA som kart innenfor vann og avløpssektoren. Samtlige kommuner benytter KomTek som arbeidsverktøy for gebyrer, vannmålere, slamtømming mm. De to programmene stiller derfor likt for alle kommunene i forvaltningssamarbeidet. Begge programmene har rapportfunksjoner, men Komtek har den fordelen at den kan synkronisere med Matrikkelen. På bakgrunn av dette vurderer prosjektgruppa at KomTek er det programmet som er best egnet som forvaltningsverktøy.

Det bør være minimum to kriteria som legges til grunn for en finansieringsmodell for forvaltningssamarbeidet. Prosjektgruppa mener at en todelt modell bør ha antall innbyggere tilknyttet kommunalt avløpsnett som grunnkriterium. Dette kriteriet veier 50 %.

Andre kriteria prosjektgruppa har vurdert:

a) Antall anlegg (fettutskillere/oljeutskillere/påslippstillatelser)
Ulempen er at antall anlegg ikke er konstant og at man i dag ikke kjenner hvor mange anlegg man vil få i de ulike kommunene etter kartlegging og saksbehandling.

b) Antall timer saksbehandling
Saksbehandler fører timer på den enkelte kommune og hver kommune betaler ut i fra hvor mange timer i % som har medgått til den enkelte kommune.

Som følge av ulempene knyttet til alternativ a; antall anlegg, mener prosjektgruppa det vil være hensiktsmessig å gå for alternativ b; antall timer saksbehandling, som andre kriterium.

Altså finansieres arbeidet av en kombinasjon av antall innbyggere tilknyttet kommunalt avløpsnett og antall timer medgått tid til saksbehandling i den enkelte kommune. Hvert kriterie veier 50 %.

Etter en tidsperiode, for eksempel på 3 år, kan finansieringsmodellen revurderes.

Økonomiske konsekvenser:

For ansettelse av en person med totale lønnskostnader, bilgodtgjørelse, kontorrekvisita, pc, husleie og administrative utgifter vil kostnadsrammen beløpe seg til ca 1 million per år. Dette vil også kunne dekke utgifter til nødvendig kurs/opplæring og ev. studenter/sommervikarer.

Antall innbyggere tilknyttet offentlig avløpsnett i de ulike kommunene:

		Kommunenes andel
Ås	16 000	38 %
Ski	26 500	62 %

Konklusjon:

Det opprettes et vertskommunesamarbeid mellom Ås og Ski kommuner som forvalter påslipp til avløpsnett. Personen ansettes i Ski kommune. Stillingen finansieres etter modell beskrevet i saksframlegget. Ås kommune sin andel av samarbeidet forutsettes finansiert av selvkostmidler.

K-sak 3/13

TILTAKSPLAN FOR KOMMUNAL KLOAKK I PERIODEN 2013-2018

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[>>Neste sak](#)

Saksbehandler: Lillann Skuterud Hansen

Arkivnr: M30

Saksnr.: 12/2676

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø Kommunestyret	110/12 3/13	13.12.2012 30.01.2013

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 13.12.2012:

Forslag til tiltaksplan for kloakkledningsnettet som vist i tabell 2 i dette saksframlegget godkjennes for perioden 2013-2018.

Tabell 2

Tiltak	Reduksjon P-utslipp (kg P/år)	Anleggs- kostnad (1000 kr)	Årlige bevilgninger (År:1000 kr)	Gjennomførings- periode
Sentralholtet/Tårnveien	24	6 500	2013: 3 500 2014: 3 000	2013-2014
Dysterlia/Dysterskogen/ Dysterjordet	50	12 000	2014: 6 000 2015: 6 000	2014-2015
Eldorlia	6	1 500	2014: 1 500	2014
Togrenda	30	10 700	2015: 3 700 2016: 7 000	2015-2016
Søndre Moer Vest	38	4 700	2015: 1 700 2016: 3 000	2015-2016
OV Gamle Hogstvetvei	0	1 400	2016: 1 400	2016
OV Sentralveien	0	1 600	2017: 1 600	2017
Fjerning av overløp Hogstvetveien	0	500	2017: 500	2017
Nygårdsveien/ Solbergskogen	20	1 000	2018: 1 000	2018
Overføringsledning SFR		6 000		
Overføringsledning NFR		1 000		
Hovedspillvann Nygård- Vinterbro*		5 300		
Sum		46 900**		

*Må vurderes/tilpasses nærmere mht. kapasitet NFR/SFR og kapasitet på overføringsledning sørover, samt eventuell ny E18 Nygårdskrysset-Vinterbro.

**Anleggskostnaden på prosjektet ny hovedspillvann Nygård-Vinterbro er ikke tatt med i den totale summen.

Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling 13.12.2012:

Hovedutvalget drøftet seg frem til følgende presisering:

«Forslag til tiltaksplan...» endres til: «Forslag til tiltaksplan for kloakkledningsnettet».

Votering: (8 stemmer)

Innstillingen med presiseringen ble enstemmig tiltrådt.

Innstilling til møte i hovedutvalg for teknikk og miljø 13.12.2012:

Forslag til tiltaksplan som vist i tabell 2 i dette saksframlegget godkjennes for perioden 2013-2018.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø
Kommunestyret

Utskrift av saken sendes til:

Seksjonsleder VAR

SAKSUTREDNING:

Gjeldende tiltaksplan for kommunal kloakk ble vedtatt i 2007 og gjaldt for perioden 2008-2011. Denne fremgår av tabell 1 nedenfor med opplysning om status.

Tabell 1

Tiltak	Reduksjon P-utslipp (kg P/år)	Status
Kaja I	24	Utført
Kaja II	20	Utført
Lurenga	4	Utført
Søndre Moer	76	Første byggetrinn er utført
Togrenda	30	Ikke utført
Sentralholtet	24	Ikke utført
Sneis - Egget	10	Utført
Dysterlia/Dysterskogen	50	Ikke utført
Eldorlia	6	Ikke utført
Riis	6	Utført

Størsteparten av tiltakene er gjennomført, men det gjenstår fortsatt noen ganske omfattende tiltak. Årsakene til at ikke alle tiltak er gjennomført innen planperioden skyldes i all hovedsak:

- VAR-seksjonen har i store deler av perioden vært sterkt underbemannet og ikke hatt kapasitet til å prioritere oppfølging av anleggsarbeider. I løpet av 2012 har seksjonen blitt noe styrket, slik at vi fra 2013 vil ha større kapasitet til gjennomføring av forarbeidet og oppfølgingen av anleggsarbeid.
- Infiltrasjonsanlegget ved Holstadkulen kollapset, og dette medførte at det ble prioritert å bygge kommunal avløpsledning til Vestbygda. Arbeidet ble utført på bekostning av andre prosjekter. Det samme gjelder for et prosjekt ved Sporret-Togrenda.

I perioden 2008 til og med 2012 er det gjennomført tiltak i avløpssektoren for ca 30 mill kr, og det er oppnådd en samlet utslippsreduksjon på ca 102 kg P pr år. Dette tilsier en årskostnad for tiltakene i snitt på ca 17 000 kr pr kg P. I perioden 1985-2012 er det gjort tiltak for ca 118 mill kr, med en utslippsreduksjon på ca 800 kg P pr år.

Tiltaksplanen for perioden 2008-2011 forutsettes videreført i perioden 2013-2018. Det foreslås at det legges opp en strategi hvor det i all hovedsak fokuseres på tiltak på eksisterende kommunale hovedanlegg. Dvs at tiltaksplanen i perioden fram til og med 2018 kun omfatter oppgradering og rehabilitering av eksisterende ledningsanlegg, og at det ikke satses på kommunal kloakkering av nye områder. Unntak her er Eldorlia hvor det er naturlig med kommunal tilknytning istedenfor oppgradering av separate avløpsanlegg. På denne måten oppnås et funksjonelt avløpsnett med stor grad av separering, med mindre fremmedvann til renseanleggene, bedre rensegrad ved renseanleggene, og ikke minst mindre utslipp til bekker og vassdrag og dermed bedre vannkvalitet. I så måte vil dette være et bidrag i riktig retning i forhold målene i EU's vanddirektiv.

De øvrige områdene – spredt bebyggelse - forutsettes fortsatt å ha lokale mindre avløpsløsninger; alternativt at noen områder kan tilknyttes kommunalt avløpsnett der dette er økonomisk mulig, men da privatfinansiert.

Spredt bebyggelse og fritidsbebyggelse

Ås kommune har de siste årene intensivert arbeidet med opprydding av avløpsforholdene i fritidsområder og i spredt bebyggelse. I henhold til tiltaksplan for spredt avløp 2010-2015, skal alle hytteeiendommer og eiendommer i spredt bebyggelse ha oppgradert sine avløpsanlegg i løpet av 2015. Arbeidet er godt i gang og pålegg er nå sendt til alle nedslagsfeltene i kommunen.

I hytteområdet på Bæk (Tømrernes feriehem) er det iverksatt et privat prosjekt hvor om lag 60 hytteeiendommer vil bli koblet til kommunalt avløpsanlegg i Nedre Bekk vei. Tilsvarende prosjekt vurderes også av private initiativtagere lenger nord på det samme hyttefeltet. Resultatet av prosjektene vil være en sterk reduksjon i fosforutslippene til Bunnefjorden.

Per november 2012 er det 86 boliger i spredt bebyggelse som har pålegg om oppgradering av separat avløpsanlegg eller tilknytning til kommunalt avløpsnett. Med forskriftsmessig utslipp fører gjennomføringen av disse påleggene til redusert P-utslipp fra boliger i spredt bebyggelse på i alt ca 100 kgP pr år. Dersom en regner en gjennomsnittlig anleggspris på kr. 100 000, vil total pris for gjenstående opprydding i avløp fra boliger i spredt bebyggelse bli om lag 8,6 mill kr. Boligeiendommene har fått pålegg om utbedring innen 01.07.2013.

Sentralholtet/Tårnveien

Avløpssystemet i dette området er gammelt og bygd ut etter fellessystemet. Det betyr at dreinsvann, takvann og overvann føres til spillvannsnettet, noe som medfører at spillvannsledningene nedstrøms blir tilført betydelig mer avløpsvann enn et rent separatsystem gir. Dette medfører kloakkutslipp i Hogstvetbekken. Antatt omleggingskostnad er 6,5 mill kr. Antatt redusert utslipp er 24 kg P pr år. Årskostnad er ca 16 000 kr/kg P pr år.

Dysterlia/Dysterskogen

Her er det registrert gammelt og til dels dårlig funksjonelt separatsystem. Enkelte delstrekninger i området består av fellessystem. Det forekommer stor grad av utlekking av kloakk til overvannet, med uønskede utslipp til Hogstvetbekken. Utbedring her vil omfatte dels omlegging og dels utforing av ledninger. Arbeidet omfatter også ny spillvannsledning over Dysterjordet fordi nåværende ledning er en betongledning fra 1960-tallet. Oppgraderingen av avløpsanlegget er omfattende, og antatt kostnad er 12 mill kr. Antatt redusert utslipp er ca 50 kg. Årskostnad er ca 14 000 kr/kg P pr år.

Søndre Moer

Undersøkelser viser et svært dårlig avløpsnett, med stor grad av innlekking av spillvann i overvannsnettet via utette skjøter på ledningsnettet, og dårlig utforming av felles vann- og avløpskummer. Flere vannverkskummer er karakterisert som kritiske punkter mht vannforsyningen, og må oppgraderes. Det er registrert ganske høye konsentrasjoner av fosfor i overvannsutløpet til Hogstvetbekken, som bekrefter undersøkelsen på nettet. Første byggetrinn er allerede utført, men vestre del av feltet gjenstår. Antatt utbedringskostnad er 4,7 mill.kr, og redusert P-utslipp er ca 38 kg pr år. Årskostnaden blir dermed ca 7 000 kr/kg P. Dvs meget høy kostnadseffektivitet.

Eldorlia

Det foreslås at det føres fram nye hovedledninger for avløp til boligene langs Eldorlia. Dette fordi dette tiltaket er lovet gjennomført fra tidligere. Eiendommene har per i dag bare slamavskiller og utløp til terreng/vassdrag, og de har ikke fått pålegg om oppgradering fordi tiltaket er lovet gjennomført fra tidligere. Antatt kostnad er 1,5 mill kr, og med ca 6 kg redusert P-utslipp. Årskostnad = ca 14 000 kr/kg P; dvs høy kostnadseffektivitet.

Togrenda

Det er foretatt nærmere undersøkelser av eksisterende ledningsnett i området. Resultatet av denne undersøkelsen viser at avløpsnettet er i dårlig forfatning, med utlekking og kloakkutslipp til Pollevannet og Bunnefjorden. Utbedringstiltak her er kostnadsberegnet til ca 10,7 mill kr. Det er antatt at tiltaksutbedring vil gi et redusert P-utslipp på 25-30 kg P pr år. Dette gir en årskostnad på ca 20 000 kr/kg P pr år.. Tiltaket anses å være meget kostnadseffektivt.

Ny overvannsledning (OV) Gamle Hogstvetveien N/S

Eksisterende overvannsledning har for liten kapasitet. Økt nedbørintensitet og større arealer med tette flater i og rundt Ås sentrum har medført behov for større kapasitet til å transportere bort overvann. Tiltaket gir ikke fosforreduksjon i seg selv, men er et nødvendig tiltak for å få maksimalt utbytte av arbeidet som er utført gjennom tidligere tiltak ved Ås sentrum.

Ny overvannsledning (OV) Sentralveien

Eksisterende overvannsledning har for liten kapasitet. Økt nedbørintensitet og større arealer med tette flater i og rundt Ås sentrum har medført behov for større kapasitet til å transportere bort overvann. Tiltaket gir ikke fosforreduksjon i seg selv, men er et nødvendig tiltak for å få maksimalt utbytte av arbeidet som er utført gjennom tidligere tiltak ved Ås sentrum.

Ombygging av overløp Hogstvetveien

Når alle områdene rundt Ås sentrum er bygget om til separatsystem, vil det ikke være behov for regnvannsoverløpet i Hogstvetveien. Dette kan derfor bygges om/stenges. Tiltaket gir ikke fosforreduksjon i seg selv, men er et nødvendig tiltak for å få maksimalt utbytte av arbeidet som er utført gjennom tidligere tiltak ved Ås sentrum. Reduksjonen i fosforutslippene som er diskutert ovenfor vil først få full virkning når overløpet er fjernet.

Utbedring Nygårdsveien og Solbergskogen

Avløpspumpestasjonene Nygård syd og Nygård nord mottar vesentlig større vannmengder ved regnvær. Dette tyder på at fremmedvann renner inn i spillvannsnettet og/eller manglende separatsystem hos en del abonnenter. Her må det en opprydding til for å redusere mengden overvann som når spillvannspumpestasjonene. I og med at fremmedvann renner inn på ledningsnettet, må en også anta at avløpsvann renner ut før det kommer til pumpestasjonene. Opprydding her er kostnadsberegnet til ca 1 mill kr for Ås kommune. Det antas at resultatet av oppryddingen vil medføre en del pålegg for private stikkledninger. Det er antatt at tiltaksutbedring vil gi et redusert P-utslipp på ca 20 kg P pr år. Dette gir en årskostnad på ca 50 000 kr/kg P pr år. I tillegg vil en få reduserte driftsutgifter til pumping og rensing av avløpsvann.

Overføringsledning SFR

Om lag 1,5 km av overføringsledningen fra Ås til Tveter i Vestby, består av betongledning. For å hindre utlekking/innlekking, må denne legges om til plastledning. Dette vil redusere utslipp av overløp ved Tveter pumpestasjon og samtidig redusere mengden avløpsvann som pumpes til Søndre Follo RA. En utbygging av SFR vil derfor kunne utsettes og først bli nødvendig på et senere tidspunkt. Det er ikke foretatt eget fosforregnskap for dette prosjektet. Vi antar at det først blir aktuelt i neste periode/tiltaksplan.

Overføringsledning NFR

Om lag 500 m av overføringsledningen fra Vinterbro til Nordre Follo RA, består av betongledning. For å hindre utlekking/innlekking, må denne legges om til plastledning. Dette vil redusere mengden avløpsvann til Nordre Follo RA. En utbygging av NFR vil derfor kunne utsettes og først bli nødvendig på et senere tidspunkt. Det er ikke foretatt eget fosforregnskap for dette prosjektet. Vi antar at det først blir aktuelt i neste periode/tiltaksplan.

Ny hovedspillvannsledning Nygård – Vinterbro

På grunn av kapasitetsproblemer og dårlig kost-/nytteforhold ved å pumpe avløpsvannet fra Solbergskogen til Søndre Follo RA (Hvitsten), bør spillvannsnettet bygges om slik at Solbergskogen renner til Nordre Follo RA. Dette vil redusere både driftsutgifter og P-utslipp (overløp). I tillegg frigis noe kapasitet ved Søndre Follo RA. Det er ikke foretatt eget fosforregnskap for dette prosjektet. Vi antar at det først blir aktuelt i neste periode/tiltaksplan. Prosjektet avhenger også av andre prosjekter, jf kommentar under tabell 2.

Nedleggelse avløpspumpe Kveldroveien/ny spillvannsledning

Avløpspumpe Kveldroveien kan legges ned dersom Solbergskogen skal gå med selvfall til Nordre Follo RA. Driftsutgiftene til pumpe Kveldroveien utgår. Prosjektet ligger langt frem i tid, og er kun aktuelt dersom det er bygget ny hovedspillvannsledning fra Nygård til Vinterbro.

Generelt

Oppryddingstiltakene innen avløp går generelt ut på å redusere mengden overvann til spillvannssystemet. Fordelene ved dette er mange:

- Mindre spillvann går i overløp (reduserer P-mengden til vassdragene)
- Mindre driftsutgifter til pumpe Kveldroveien
- Økt kapasitet på spillvannsnett og pumpe Kveldroveien
- Reduserte mengder spillvann til renseanleggene gir økt kapasitet og lavere driftsutgifter på renseanleggene. Tidspunktet for utbygging av renseanleggene skyves lenger ut i tid.

I fosforregnskapene ovenfor har vi brukt annuitetsfaktor tilsvarende 5 % rente og 40 års nedbetalingstid på ledningsnettet.

Sammendrag

Ovennevnte tiltak krever i alt investeringer for 46,9 mill kr.

Ny hovedspillvannsledning Nygård-Vinterbro er ikke tatt med i denne summen. I rådmannens budsjettforslag for perioden 2013-2018 er det forutsatt investert for i alt 32 mill kr til kommunale avløpstiltak. Det innebærer at fullføring av tiltaksplanen tilsier ytterligere 15 mill kr. Noen av prosjektene kan utføres for driftsmidler fordi det er oppgradering av allerede eksisterende anlegg; ikke nyanlegg.

Ut fra dette viser tabell 2 nedenfor forslag til tiltaksplan for kommunalt avløp for perioden 2013-2018:

Tabell 2

Tiltak	Reduksjon P-utslipp (kg P/år)	Anleggs- kostnad (1000 kr)	Årlige bevilgninger (År:1000 kr)	Gjennomførings- periode
Sentralholtet/Tårnveien	24	6 500	2013: 3 500 2014: 3 000	2013-2014
Dysterlia/Dysterskogen/ Dysterjordet	50	12 000	2014: 6 000 2015: 6 000	2014-2015
Eldorlia	6	1 500	2014: 1 500	2014
Togrenda	30	10 700	2015: 3 700 2016: 7 000	2015-2016
Søndre Moer Vest	38	4 700	2015: 1 700 2016: 3 000	2015-2016
OV Gamle Hogstvetvei	0	1 400	2016: 1 400	2016
OV Sentralveien	0	1 600	2017: 1 600	2017
Fjerning av overløp Hogstvetveien	0	500	2017: 500	2017
Nygårdsveien/ Solbergskogen	20	1 000	2018: 1 000	2018
Overføringsledning SFR		6 000		
Overføringsledning NFR		1 000		
Hovedspillvann Nygård- Vinterbro*		5 300		
Sum		46 900**		

*Må vurderes/tilpasses nærmere mht kapasitet NFR/SFR og kapasitet på overføringsledning sørover, samt eventuell ny E18 Nygårdskrysset-Vinterbro.

**Anleggskostnaden på prosjektet ny hovedspillvann Nygård-Vinterbro er ikke tatt med i den totale summen.

K-sak 4/13

FOLKEHELSEARBEID - ETABLERING AV FRISKLIVSSENTRAL I ÅS KOMMUNE

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[>>Neste sak](#)

Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt	Arkivnr: G10	Saksnr.: 12/3012
Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Ås Eldreråd	1/13	14.01.2013
Kommunalt råd for funksjonshemmede	1/13	15.01.2013
Hovedutvalg for helse og sosial	1/13	17.01.2013
Kommunestyret	4/13	30.01.2013

Hovedutvalg for helse og sosials vedtak 17.01.2013:

Saken tas til orientering.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes vedtak/ uttalelse 15.01.2013:

Kommunalt råd for funksjonshemmede anbefaler følgende endringer i "Prosjektplan for etablering av frisklivssentralen i Ås kommune":

- I pkt. 3.1.1 står det i begrepsavklaringen av frisklivssentralen at målgruppen er mennesker over 18 år. Da bør det fjerde og femte avsnittet i kapittel 3 tas bort, fordi dette fokuserer på helse blant 10-klassinger.
- I pkt. 3.1.1 legges følgende til om frisklivssentralen (markert i *kursiv*):
"Målgruppen er mennesker over 18 år som har behov for å endre livsstil og er motivert for å gjøre noe med egen helseatferd, *herunder mennesker med nedsatt funksjonsevne.*
- I kapittel 3, sjetten avsnitt:
Rådet for funksjonshemmede stiller spørsmål til at lav gjennomsnittsinntekt i Ås kommune regnes som en potensiell risikofaktor for folkehelse. Lav inntekt gir ikke nødvendigvis dårlig helse, og for Ås' vedkommende henger inntektsnivået i hovedsak sammen med at relativt mange innbyggere er ansatt i statlig sektor. Vi antar at også studentene virker inn på statistikken over lavt inntektsnivå i kommunen. Undersøkelser har dessuten vist at det er et høyt kunnskapsnivå i befolkningen i vår kommune, noe som også er en vesentlig faktor i helsesammenheng.
- I pkt. 5.5.2 legges følgende til (markert i *kursiv*):
Deltakere med frisklivsresept, *og andre som uttrykker et behov*, vil få et tilbud om helsesamtale (...). Tillegget er også aktuelt i begrepsavklaringen av frisklivsresept i pkt. 3.1.1.

Saken for øvrig tas til orientering.

Ås eldreråds vedtak/ uttalelse 14.01.2013:

Ås eldreråd ser på etableringen av Frisklivssentral som en spennende satsing i folkehelsearbeidet i Ås kommune. Vi mener den sterke understrekingen av samarbeid lover godt for å oppnå resultater.

Allerede i stortingsmeldingen blir det pekt på viktigheten av tverrsektorielt samarbeid og vi viser til vår tidligere anbefaling vedr. arbeidet for folkehelse:

”Det må gis gode nok arbeidsvilkår, praktisk og økonomisk, for enhet for folkehelse og frivillighet til at denne enheten ut fra kompetanse på forebyggende og helsefremmende virksomhet kan få tatt initiativ til og få gjennomført tiltak som fremmer folkehelsen. Tiltak i andre enheter i kommunen må koordineres gjennom enhet for folkehelse og frivillighet slik at folkehelsearbeidet samlet gir en best mulig positiv utvikling”.

Det blir viktig å få til et tilbakemeldingssystem for resultater som kan bekrefte at Frisklivssentralen fortjener sin plass i Helse- og omsorgstjenesten.

I forbindelse med informasjon om tjenestene mener Eldrerådet at det er viktig å få i gang den vedtatte stillingen som seniorkontakt. Vi mener stillingen bør plasseres i enhet for folkehelse og frivillighet og bl.a. ha samarbeid med Frisklivssentralen.

I tråd med utviklingen vedr. folkehelsearbeidet i Ås kommune tror vi det vil være formålstjenlig å vurdere om stillingen som seniorkontakt utvikles i retning av en helsekontakt som i tillegg til å ta kontakt med eldre, også kan bidra med oppsøkende virksomhet til andre innbyggere i Ås som Helse- og omsorgstjenesten oppfatter det vil være ønskelig å ta kontakt med.

UTVALGENES BEHANDLINGER:

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 17.01.2013:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes behandling 15.01.2013:

Ole Harald Aarseth fremmet følgende forslag:

- I pkt. 3.1.1 står det i begrepsavklaringen av frisklivssentralen at målgruppen er mennesker over 18 år. Da bør det fjerde og femte avsnittet i kapittel 3 tas bort, fordi dette fokuserer på helse blant 10-klassinger.

Rådet drøftet seg frem til at:

- I pkt. 3.1.1 legges følgende til om frisklivssentralen (markert i *kursiv*):
“Målgruppen er mennesker over 18 år som har behov for å endre livsstil og er motivert for å gjøre noe med egen helseatferd, *herunder mennesker med nedsatt funksjonsevne.*”

Siri Kjær (V) fremmet følgende forslag:

- I kapittel 3, sjette avsnitt:
Rådet for funksjonshemmede stiller spørsmål til at lav gjennomsnittsinntekt i Ås kommune regnes som en potensiell risikofaktor for folkehelse. Lav inntekt gir ikke nødvendigvis dårlig helse, og for Ås' vedkommende henger inntektsnivået i hovedsak sammen med at relativt mange innbyggere er ansatt i statlig sektor. Vi antar at også studentene virker inn på statistikken over lavt inntektsnivå i kommunen. Undersøkelser har dessuten vist at det er et høyt kunnskapsnivå i befolkningen i vår kommune, noe som også er en vesentlig faktor i helsesammenheng.
- I pkt. 5.5.2 legges følgende til (markert i *kursiv*):
Deltakere med frisklivsresept, *og andre som uttrykker et behov*, vil få et tilbud om helsesamtale (...). Tillegget er også aktuelt i begrepsavklaringen av frisklivsresept i pkt. 3.1.1.

Votering:

Innstillingen med endringsforslagene til Aarseth og Kjær ble enstemmig vedtatt.

Ås eldreråds behandling 14.01.2013:

Georg Distad fremmet følgende forslag til uttalelse:
Tilsvarende rådets vedtak/ uttalelse.

Votering:

Distads forslag ble enstemmig vedtatt.

RÅDMANNENS INNSTILLING

Rådmannens innstilling 14.12.2012:

Saken tas til orientering.

Tidligere politisk behandling:

Ingen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for helse og sosial
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Vedlegg 1: Prosjektbeskrivelse/ prosjektplan for etablering av frisklivssentralen i Ås Kommune

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Helsedirektoratet. (2011): Veileder for kommunale frisklivssentraler - Etablering og organisering. Oslo: Helsedirektoratet.

Utskrift av saken sendes til:**SAKSUTREDNING:****Fakta i saken:**

Allerede i Stortingsmelding nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge vektlegges betydningen av økt satsning på forebygging og mindre søkelys på reparering innen folkehelsearbeidet. I Samhandlingsreformen (Stortingsmelding nr. 47, 2008-2009) nevnes det 3 hovedutfordringer for helse- og omsorgssektoren:

- Pasientenes behov for koordinerte tjenester dekkes ikke godt nok.
- Det gjøres for lite for å begrense og forebygge sykdom.
- Den demografiske utviklingen og endringene i sykdomsbildet vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne.

Stortingsmeldingene etterlyser tverrsektorielt folkehelsearbeid med fokus på helsefremmende arbeid og peker på betydningen av tidlig intervensjon for å forhindre sykdom. Reformenes etterlysning av økt satsning på forebyggende helseveiledning synliggjør behovet for å styrke de forebyggende, helsefremmende tjenestene i kommunene. Folkehelseloven (av 2011) nevner i § 7 Frisklivssentralen som en tjeneste som kan bidra til å oppfylle lovkrav om igangsetting av nødvendige folkehelseiltak innen fysisk aktivitet, veiledning innen tobakksbruk/alkoholvaner og kosthold.

I Nasjonal helse- og omsorgsplan fra 2011-2015 blir frisklivssentralene nevnt som et viktig tiltak for å oppnå målsettinger innenfor forebyggende helsearbeid. Helsedirektoratet anbefaler med utgangspunkt i ovennevnte faktorer at det etableres frisklivssentraler i alle kommuner.

Det ble i 2011/12 vedtatt at Ås kommune skulle øke satsningen innen helsefremmede og forebyggende folkehelsearbeid ved å etablere en frisklivssentral i kommunen. Dette førte til at det ble vedtatt å ansette en daglig leder/frisklivskordinator som skulle jobbe med å etablere og drifte frisklivssentralen. 15.08.12 var frisklivskordinator på plass i stillingen og startet arbeidet med å planlegge etableringen av frisklivssentralen i Ås kommune.

Prosjektbeskrivelsen omhandler prosessen med etablering og oppstart av en frisklivssentral i Ås kommune. Daglig leder av frisklivssentralen og frisklivskordinator, Charlotte Bless, har stått for utarbeidelsen av beskrivelsen.

Vurdering av saken:

Helsedirektoratet utarbeidet i 2011 en veileder for kommunale frisklivssentraler som beskriver hensikt, forankring, etablering, organisering, ansvarsområde og andre forhold som kan ha betydning i utviklingen av en frisklivssentral. Ny revidert veileder for 2012 er under høring og forventes gjeldende fra primo 2013. Veileder fra helsedirektoratet er lagt til grunn for arbeidet med å planlegge oppstart av frisklivssentralen i Ås kommune.

Overordnet målsetting med etableringen av Frisklivssentralen (FLS) i Ås er at innbyggere i kommunen som befinner seg i risikozonen for helsesvikt, som følge av livsstil, får tilgang til et tilbud der de kan få veiledning og oppfølging for å bedre egen helsesituasjon og livskvalitet.

Det er et mål at tilbudene ved FLS tilpasser seg kommunens helseutfordringer og målgruppens behov og at tjenesten klarer å favne de som har behov for bistand til endring. Det er også en målsetting at det ses konkrete resultater i form av bedret helse hos deltakerne som har hatt oppfølging hos FLS.

Frisklivssentralen, som et kommunalt forebyggende helsetilbud, representerer en ny tjeneste i nasjonal sammenheng og dette gjør at prosessen evalueres underveis. Dette innebærer at hele prosessen fordrer en fleksibel tilnærming. Prosjektets varighet (etablering) er fra 15.08.12 - 31.12.13.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Etablering og drift baserer seg delvis på kommunale midler og delvis på tilskuddsmidler fra Fylkesmannen og Helsedirektoratet.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen fremmer denne sak for å etterkomme kommunestyrets ønske om å følge opp kommunens utviklingsarbeid med Lov om folkehelsearbeid.

Rådmannen anbefaler at saken tas til orientering.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart

Prosjektplan for etablering av frisklivssentralen i Ås Kommune

---

Forfatter: Charlotte Bless
Daglig leder frisklivssentralen / frisklivskoordinator

Ås kommune

Innholdsfortegnelse

---

1 Innledning	26
2 Bakgrunn	26
3 Problemstillinger / utfordringer	27
3.1 Teori, forskning	28
3.1.1 Begrepsavklaringer	28
4 Mål	29
4.2 Hovedmål	29
4.3 Delmål /milepæler i prosessen	29
4.3.1 Delmål 1 Kompetanseutvikling (Frist 31.12.2012)	29
4.3.2 Delmål 2 Innkjøp av nødvendig utstyr til FLS (Frist 31.12.2012)	31
4.3.3 Delmål 3 Markedsføring og informasjonsformidling (Frist 31.12.2012)	31
4.3.4 Delmål 4 Oppstartsmøte (Frist 31.12.2012)	31
4.3.5 Delmål 5 Aktivitetshåndbok for Ås Kommune (Frist 31.12.2012)	31
4.3.6 Delmål 6 Utarbeidelse av informasjonsmateriell/skjema/maler (Frist 31.12.2012)	32
4.3.7 Delmål 6 Elektronisk system for FLS (Frist 31.12.2012)	32
5 Virkemidler for gjennomføring.....	32
5.1 Ressurser ved frisklivssentralen	32
5.2 Kommunalt og interkommunalt samarbeid	33
5.3 Markedsføring, informasjon og rekruttering	33
5.3.2 Rekruttering.....	34
5.3.3 Oppstartsmøte for frisklivssentralen	34
5.3.4 Publisitet.....	34
5.5 Tilbud og aktiviteter ved Frisklivssentralen	34
5.5.1 Frisklivsresepten	34
5.5.2 Helsesamtaler	35
5.5.3 Fysisk aktivitet.....	35
5.5.4 Kurstilbud.....	35
6 Organisering, lovverk og ansvarsforhold	36
6.1 Organisering	36
6.2 Ansvarsforhold.....	36
6.3 Rapportering	36
7 Budsjett	37
8 Tidsplan.....	37
Kilder:	38
Drift av eiendommen og beregning av husleien:	40
Tildeling av boligene	40
Sikkerhetsstillelse	41

1 Innledning

Prosjektplanen omhandler prosessen med etablering og oppstart av en frisklivssentral i Ås kommune. Det foreligger ingen utredninger eller prosjektbeskrivelse som beskriver eller legger føringer for arbeidet med å starte opp tjenesten. Det er ikke etablert en styringsgruppe eller prosjektgruppe for å bistå i prosessen. Daglig leder av frisklivssentralen og frisklivskordinator, Charlotte Bless, har stått for utarbeidelsen av prosjektplanen.

Helsedirektoratet utarbeidet i 2011 en veileder¹ for kommunale frisklivssentraler som beskriver hensikt, forankring, etablering, organisering, ansvarsområde og andre forhold som kan ha betydning i utviklingen av en frisklivssentral. Ny revidert veileder for 2012 er under høring og forventes gjeldende fra primo 2013. Veileder fra helsedirektoratet er lagt til grunn for arbeidet med å planlegge oppstart av frisklivssentralen i Ås Kommune.

Frisklivssentralen, som et kommunalt forebyggende helsetilbud, representerer en ny tjeneste i nasjonal sammenheng og dette gjør at prosessen evalueres underveis. Dette innebærer at hele prosessen fordrer en fleksibel tilnærming. Prosjektets varighet er fra 15.08.12-31.12.13.

2 Bakgrunn

Allerede i Stortingsmelding nr. 16 (2002-2003) *Resept for et sunnere Norge* vektlegges betydningen av økt satsning på forebygging og mindre søkelys på reparering innen folkehelsearbeidet. I Samhandlingsreformen (Stortingsmelding nr. 47, 2008-2009) nevnes det 3 hovedutfordringer for helse- og omsorgssektoren²:

- Pasientenes behov for koordinerte tjenester dekkes ikke godt nok.
- Det gjøres for lite for å begrense og forebygge sykdom.
- Den demografiske utviklingen og endringene i sykdomsbildet vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne.

Stortingsmeldingene etterlyser tverrsektorielt folkehelsearbeid med fokus på helsefremmende arbeid og peker på betydningen av tidlig intervensjon for å forhindre sykdom. Reformenes etterlysning av økt satsning på forebyggende helseveiledning synliggjør behovet for å styrke de forebyggende, helsefremmende tjenestene i kommunene. Folkehelseloven (av 2011) nevner i § 7 Frisklivssentralen som en tjeneste som kan bidra til å oppfylle lovkrav om igangsetting av nødvendige folkehelseiltak innen fysisk aktivitet, veiledning innen tobakksbruk/alkoholvaner og kosthold.

I Nasjonal helse- og omsorgsplan fra 2011-2015 blir frisklivssentralene nevnt som et viktig tiltak for å nå oppnå målsettinger innenfor forebyggende helsearbeid. Helsedirektoratet anbefaler med utgangspunkt i ovennevnte faktorer at det etableres frisklivssentraler i alle kommuner.

Det ble i 2011/12 vedtatt at Ås kommune skulle øke satsningen innen helsefremmede og forebyggende folkehelsearbeid ved å etablere en frisklivssentral i kommunen. Dette førte til at

---

¹ (Helsedirektoratet, Veileder for kommunale frisklivssentraler -Etablering og organisering, 2011)

² (Helsedirektoratet, Veileder for kommunale frisklivssentraler -Etablering og organisering, 2011)

det ble vedtatt å ansette en daglig leder/frisklivsordinator som skulle jobbe med å etablere og drifte frisklivssentralen. 15.08.12 var frisklivsordinator på plass i stillingen og startet arbeidet med å planlegge etableringen av frisklivssentralen i Ås kommune.

3 Problemstillinger / utfordringer

Det å planlegge og å opparbeide en ny tjeneste fra bunnen av, parallelt med at lovmessige og nasjonale føringer for driften er under stadig bearbeiding er en spennende, men også utfordrende prosess. En ny veileder for etablering av kommunale frisklivssentraler fra Helsedirektoratet er i skrivende stund ute høring³. Denne beskriver gjeldende lovverk og krav til kvalitetssikring ut ifra nye føringer som følge av at frisklivssentralene fra 2012 anbefales organisert som en helsetjeneste i kommunen. Endringer som følge av ny veileder kan påregnes å bli førende fra 2013 og er tatt hensyn i prosjektbeskrivelsen.

Proessen med å etablere en frisklivssentral forutsetter utstrakt samarbeid innad i kommunen og ut mot andre sektorer som jobber innen helse- og sosialfaglig retning i nærområdet. Det anses i den forbindelse som viktig å komme i dialog med aktuelle samarbeidsparter, spesielt aktuelle henvisere til FLS. Denne kontakten har til hensikt å gjøre tjenesten kjent, få innspill på spesielle behov blant kommunens innbyggere og forberede for fremtidig samarbeid.

Utvikling av et hensiktsmessig tilbud forutsetter kjennskap til kommunens helseutfordringer og behov blant innbyggerne. Det finnes ikke en fullgod oversikt over levevaner og livsstil for innbyggerne i Ås kommune. En utvikling av tilbudet tilpasset innbyggernes utfordringer i livsstil til innbyggerne i kommunen kan dermed påregnes å bli en kontinuerlig prosess i årene som kommer.

Folkehelsebarometeret for Ås kommune⁴ viser enkelte risikofaktorer blant innbyggerne i Ås. Det kommer blant annet frem at kommunen har utfordringer når det gjelder mobbing og trivsel på skolen hos 10.klassinger. Delregional folkehelseprofil for Follo⁵ synliggjør at Ås har adskillig høyere tall for mobbing på skolen og lave verdier for trivsel for 10. klassinger enn de andre Follo-kommunene, Akershus fylke og landsgjennomsnittet. Mobbing og lav trivsel på skolen kan ha negativ innvirkning på psykisk helse hos ungdom⁶. Dette kan tyde på at det kan være behov for folkehelseiltak som har til hensikt å bedre psykisk helse hos 10. klassinger i Ås.

I og med at det nå er 100% stillingsressurs, fordelt på en person, tilknyttet frisklivssentralen i Ås er det ikke realistisk å planlegge spesielle tiltak ovenfor ungdom foreløpig, så dette kan representere et viktig utviklingsområde etter hvert. Forebyggende tiltak som tar sikte på å nå ut til ungdom i 10. klasse spesielt kan dermed være aktuelle tiltak å søke prosjektmidler til å drifte, om tallene stadig viser nåværende tendens.

I tillegg vider tallene fra Folkehelsebarometeret at Ås er en kommune som kommer ut med lav gjennomsnittsinntekt blant innbyggerne. Dette blir regnet som en potensiell risikofaktor for

³ (Helsedirektoratet, Veileder for kommunale frisklivssentraler-på høring, 2012)

⁴ (Folkehelseinstituttet, 2011)

⁵ (Akershus fylkeskommune)

⁶ (Myklestad, 2012)

folkehelsen og utviklingen av livsstilsykdom hos befolkningen. FLS regnes som en tjeneste som skal være med å utjevne sosiale forskjeller i helse⁷ og dette er medvirkende årsak til at tilbudet skal være gratis ifølge føringer fra helsedirektoratet. Når kommunen nå etter hvert får en FLS tilgjengelig for innbyggerne kan tilbudet anses som et virkemiddel for å møte utfordringen med at Ås kommer ut som en lavinntektskommune. Tilbudene ved FLS vil være tilgjengelige uavhengig av deltakers økonomiske forhold.

3.1 Teori, forskning

3.1.1 Begrepsavklaringer

Frisklivssentral

En frisklivssentral (FLS) er en forebyggende kommunal helsetjeneste som jobber med veiledning og oppfølging innen fysisk aktivitet, kosthold, tobakkslutt og mestring av psykisk helse. Målgruppen er mennesker over 18 år som har behov for å endre livsstil og er motivert for å gjøre noe med egen helseatferd. Frisklivssentralen er organisert som et forebyggende kommunalt helsetilbud med et strukturert system for henvisning og oppfølging. Det er også mulig å henvende seg direkte til frisklivssentralen for personer innen målgruppen som ser nytte av å benytte seg av tilbudet.

Frisklivsresept

Henvisning via frisklivsresept gir deltaker tilgang til 3 måneder med strukturert veiledning og oppfølging ved FLS. Resepten kan fornyes inntil maksimalt 12 måneder om videreføringen vurderes som hensiktsmessig for deltakers endringsprosess. Aktuelle henvisere til FLS er fastleger, Nav, fysioterapeuter og andre fagpersoner innen helse- og sosial.

Helse og salutogenese

Helse regnes som overskudd i forhold til hverdagens krav jf Hjorts⁸ helsebegrep. FLS har som målsetting å jobbe helseforebyggende og helsefremmende og begrepet salutogenese er sentralt innen helsefremmende arbeid. Å jobbe salutogenetisk innebærer at veileder har en holdning som tar utgangspunkt i helse, mestring og ressurser hos deltaker, fremfor å fokusere på sykdom og lidelse. Dette innebærer at deltakers interesser og ressurser virker styrende inn på prosessen og at deltaker selv ansvarliggjøres for å lage en plan for endring av helseatferd.

Kommunikasjonsverktøy

Deltakers tro på egenmestring og motivasjon for endring er viktige faktorer å ta opp og jobbe med i helsesamtalen ved FLS. Grunnlaget for å jobbe med endring er troen på at deltaker har iboende ressurser og at disse er utgangspunktet for å skape og vedlikeholde endring.

Individuelle samtaler og positive erfaringer i gruppesammenheng har til hensikt å forsterke deltakers tro på egne ressurser og mestring og deretter forsterke motivasjonen for livsstilsendring. Denne tilnærmingen har sine røtter i et humanistisk menneskesyn og motiverende intervju (MI) er et godt egnet samtaleredskap for å jobbe i samsvar med denne holdningen.

Motiverende intervju (MI) er et kommunikasjonsverktøy som mange rådgivende tjenester innen helse og sosial har tatt i bruk og samtaleteknikken anbefales som verktøy i FLS.

Samtaler i tråd med MI metoden tar utgangspunkt i deltakers opplevelse av egen situasjon og veileder har som målsetting å oppmuntre deltaker til økende grad av refleksjon over egen motivasjon for endring. Empati og brukermedvirkning er essensielle verktøy innenfor metoden, som har til hensikt å sikre at deltaker selv styrer sin endringsprosess⁹. Det tas sikte

⁷ (Helsedirektoratet, Veileder for kommunale frisklivssentraler -Etablering og organisering, 2011)

⁸ (Hjort, 1984)

⁹ (Ivarsson, 2010)

på å benytte MI som samtaleverktøy ved Frisklivssentralen i Ås og det legges opp at ansatte har kompetanse innenfor bruk av samtaleverktøyet.

4 Mål

4.1 Overordnet mål

Overordnet målsetting med etableringen av Frisklivssentralen i Ås er at innbyggere i kommune som befinner seg i risikosonen for helsesvikt som følge av livsstil får tilgang til et tilbud der de kan få veiledning og oppfølging for å bedre egen helsesituasjon og livskvalitet.

Det er et mål at tilbudene ved FLS tilpasser seg kommunens helseutfordringer og målgruppens behov og at tjenesten klarer å favne de som har behov for bistand til endring. Det er også en målsetting at det ses konkrete resultater i form av bedret helse hos deltakerne som har hatt oppfølging hos FLS.

4.2 Hovedmål

Prosjektet har som målsetting at det i løpet av perioden medio august -12 til og med desember -12 planlegges og forberedes opp imot en oppstart av frisklivssentralen primo -13. Det satses på at frisklivssentralen står klar til å ta imot deltakere fra januar -13. Det er et mål at aktiviteter og kurs i regi av frisklivssentralen er i gang fra primo 2013.

Det er en målsetting at antall deltakere av sentralen i 2013 inkluderer minst 50 personer.

4.3 Delmål /milepæler i prosessen

4.3.1 Delmål 1 Kompetanseutvikling (Frist 31.12.2012)

Frisklivssentralene er et nytt konsept nasjonalt, så vel som lokalt i Ås Kommune. Helsedirektoratets veileder beskriver behov for kompetanse på FLS og dokumentet vil bli brukt aktivt i planlegging av kompetanseutviklingen.

Kompetanseheving av ansatte i FLS vil bli viktig og nødvendig for å sikre at brukere får et best mulig tilbud, i tråd med kommunens behov og anbefalinger fra Helsedirektoratet. Kompetanseutvikling vil være en kontinuerlig prosess, men det vil innledningsvis være nødvendig med noen grep for å tilrettelegge for at brukere av frisklivssentralen får best mulig veiledning og oppfølging allerede fra oppstarten primo 2013.

Foreløpig plan for kompetanseutvikling for ansatte på FLS:

1. Besøk og hospitering hos FLS i andre kommuner

Noen kommuner har ervervet seg erfaring og kompetanse på drift av FLS og det kan være nyttig å undersøke hvordan de har organisert frisklivsarbeidet i sin kommune. Modum regnes som en foregangskommune innen Friskliv og de har drevet FLS helt siden 1996. Deres tilnærming, erfaring og metodikk er brukt som veiledende i Helsedirektoratets føringer for FLS. Det vurderes som hensiktsmessig å komme i kontakt med Modum og andre kommuner som har erfaring innen kommunalt frisklivsarbeid for å ta del i erfaringen som er gjort og søke råd omkring etablering, organisering og drift av FLS.

Det planlegges å besøke FLS i følgende kommuner: Modum, Oppegård, Ski, Nesodden, Bærum, Moss, Nedre Eiker og Drammen.

2. Kontakt med nettverk for frisklivscoordinatorer i Follo og på Østlandet

Etableringen av en regional frisklivscoordinator i Follo og samarbeid mellom follokommunene blir en viktig arena for å kvalitetssikre planleggingen og nyetableringen av en FLS i Ås kommune. Dette vil gi mulighet for jevnlig faglig oppdatering og for å øke kompetansen omkring drift av FLS. Deltagelse på nettverksmøter for frisklivscoordinatorer på Østlandet vil være av betydning for å få innblikk i hvordan andre frisklivscoordinatorer jobber og for å få en kanal for å løfte felles problemstillinger og utfordringer.

3. Deltakelse på nasjonale konferanser innen folkehelse og friskliv

For å få faglig påfyll og knytte nettverk til aktuelle fagmiljø innen folkehelse og friskliv er det hensiktsmessig at ansatte ved FLS jevnlig deltar på aktuelle konferanser innen folkehelse og friskliv.

4. Kurslederkurs innen røykeslutt og kosthold

Det anbefales fra Helsedirektoratet at frisklivssentralene har kompetanse innen tobakksslutt og kosthold/ernæring og avholder kurs for deltakere på FLS innenfor disse områdene. Helsedirektoratet foreslår kursoppleggene «Røykfrie sammen» og «Bra Mat» som mal for kursopplegg. Det er derfor aktuelt at frisklivscoordinator deltar på kurslederkurs (tobakkssluttkurs og Bra Mat) i regi av helsedirektoratet så snart det arrangeres nye slike kurs.

5. Kurslederkurs – kurs i mestring av depresjon (KID).

Helsedirektoratet nevner at det kan være aktuelt at FLS igangsetter KID kurs i sin hjemkommune og/eller samarbeider med psykisk helse om å arrangere slike kurs. Det regnes dermed som hensiktsmessig at frisklivscoordinator innehar nødvendig kompetanse for å kunne avholde slike kurs. Ås Kommune arrangerer allerede KID kurs 2 ganger i året og etterspørselen for flere KID kurs i kommunen på dag- og kveldstid tas i betraktning ved planlegging av flere kurs i regi i FLS. Dette for å kunne gi tilpasset tilbud til flest mulig innbyggere i kommunen og fremme muligheten for tidlig intervensjon ved psykiske plager. Fagkunnskapen som oppnås ved KID kurslederkurs kan i tillegg være et hensiktsmessig faglig fundament som kan dras nytte av i individuelle helsesamtaler med deltakerne ved FLS. Som fordypning i denne metoden vil også kurslederkurs innen mestring av belastning (KIB) og påbygningskurs for å gi kurs til ungdom være aktuell kompetanseheving for ansatte ved FLS. Disse kursene er per dags dato ikke i gang fra før i kommunen og det kan dermed være aktuelle kurs å sette i gang via FLS.

6. Motiverende intervju/samtale (MI)

Helsedirektoratet anbefaler MI som en felles metode for veiledning av brukere i frisklivssentralene i «Veileder for kommunale frisklivssentraler». Metoden har som hensikt å ivareta brukermedvirkning og at det er brukers motivasjon som benyttes som drivkraft i veiledningsprosessen. Anbefalingen om kompetanse innen metoden gjør at kan være hensiktsmessig at ansatte ved Frisklivssentralen tar videreutdanning innen MI. HiOA arrangerer 10 sp kurs innen Motiverende Samtale. Det er aktuelt at frisklivscoordinator tar kurset som faglig påbygning om vedkommende ikke har denne kompetansen eller tilsvarende fra før.

Siden FLS er ny satsning kan det påregnes at mye kunnskap vil erverves underveis og at kompetanseheving vil skje kontinuerlig i prosessen med å planlegge, starte opp og drifte FLS i

Ås. Det kan dermed også påregnes at det oppstår endringer i plan for kompetanseutvikling for ansatte i FLS.

4.3.2 Delmål 2 Innkjøp av nødvendig utstyr til FLS (Frist 31.12.2012)

Det er nødvendig å gå til innkjøp av diverse utstyr for administrasjon, markedsføring, kartlegging, drift, aktiviteter og kurstilbud i regi av frisklivssentralen før åpning primo 2013.

Følgende behov for innkjøp er foreløpig kartlagt:

1. Kontorrekvisita og annet materiell som er nødvendig i daglig drift av FLS.
2. Trykking og distribusjon av brosjyrer, handsouts, plakater, resepter, roll-up etc.
3. Utstyr for kartlegging og måling av resultater. Det planlegges å anskaffe nødvendig måleutstyr som fitnessvekt, målbånd og pulsklokker med mer.
4. Nødvendig utstyr for gjennomføring av diverse innendørs og utendørs aktiviteter. Dette kan inkludere matter, strikker, musikkanlegg og annet.
5. Kursmateriell og litteratur for bruk ved røykesluttkurs, KID kurs, Bra Mat kurs, i tillegg til faglig litteratur for ansatte ved FLS.

4.3.3 Delmål 3 Markedsføring og informasjonsformidling (Frist 31.12.2012)

Det vil være behov for kontinuerlig markedsføring av FLS og informasjon om tilbudet. Det er viktig at dette arbeidet gjentas regelmessig for å sikre at målgruppen blir informert om tilbudet og at henviserne til FLS har tilstrekkelig kjennskap om tilbudet til å kunne vurdere hvilke personer som faller innenfor målgruppen og igjen henviser disse til sentralen.

Frisklivssentralen bør synliggjøres på Ås kommune sine nettsider slik at henvisere og innbyggere i Ås har mulighet for å bli kjent med tilbudet via internett som informasjonskanal. Det er i den forbindelse viktig at FLS vises som en tjeneste på nettsidene og at det lages en informasjonsside med grunnleggende informasjon om tilbudet og kontaktopplysninger. Frist settes til 15.12.12 for utarbeidelse av informasjonsside på Ås kommune sine nettsider.

Det er hensiktsmessig og nødvendig at frisklivssentralen blir presentert via lokal avisen i Ås i forkant av og i forbindelse med oppstarten.

Det planlegges å distribuere skriftlig informasjon og markedsføring til henvisere, samarbeidspartnere og brukerrepresentanter, i tillegg til direkte kontakt.

Oppstartsmøte regnes som en god anledning til å gjøre tilbudet kjent i og utenfor kommunen. Det legges derfor opp til å invitere alle aktuelle samarbeidspartnere, andre interesserte og media til møtet.

4.3.4 Delmål 4 Oppstartsmøte (Frist 31.12.2012)

Oppstartsmøte er en milepæl som markerer at FLS i Ås er i gang. Møtet vil være en presentasjon av frisklivssentralen ovenfor andre tjenester i kommunen, aktuelle samarbeidspartnere og brukergrupper. Dette vil også være en arena for å kartlegge behov og oppstart av drift og for å få etablert og sikret videre samarbeid omkring friskliv innad i kommunen og ovenfor andre samarbeidspartnere. Professor i Folkehelsevitenskap ved UMB, Camilla Ihlebæk, inviteres til å holde et foredrag omkring frisklivssentraler i folkehelsearbeidet på oppstartsmøtet

4.3.5 Delmål 5 Aktivitetshåndbok for Ås Kommune (Frist 31.12.2012)

Det er en målsetting at FLS skaffer oversikt over muligheter for fysisk aktivitet i kommunen og sammenfatter informasjonen i en håndbok. Håndboken vil gi en oversikt over aktuelle aktiviteter i Ås i regi av kommunen, frivillige organisasjoner, idrettslaget og private aktører.

Boken vil være et nyttig verktøy i Frisklivsarbeidet i kommunen og vil gi alle innbyggerne en oversikt over hva som finnes av ulike aktiviteter innen idrett og friluftsliv. Det tas sikte på at aktivitetshåndboken distribueres til alle innbyggere i kommunen i forbindelse med oppstarten og at boken gjøres tilgjengelig elektronisk på Ås kommune sine nettsider.

4.3.6 Delmål 6 Utarbeidelse av informasjonsmateriell/skjema/maler (Frist 31.12.2012)

Det er behov for å utarbeide informasjonsmateriell til deltakere, aktuelle samarbeidspartnere og henvisere til FLS. For å gjøre tilbudet kjent og informere aktuelle deltakere er det nødvendig med en brosjyre og plakater for å legge ut rundt i kommunen. Det er også nødvendig å få utarbeidet og trykket opp reseptblokker for å benytte for henvisning til frisklivssentralen og et enkelt og lettleseelig informasjonsark til utdeling sammen med reseptblokken.

I tillegg kreves det diverse dokumenter for å informere deltakere som kommer til frisklivssentralen og skjemaer for registrering av deltakerinformasjon. Siden Frisklivssentralen blir organisert som en kommunal helsetjeneste blir driften underlagt plikt til registrering av deltakeropplysninger og dokumentasjon av helsehjelpen som er gitt, jf Helsepersonelloven (§ 6,8, 39,40). Det er nødvendig å utforme følgende skjema for bruk i FLS :

Deltakerinformasjon (velkommenskriv)

Samtykkeerklæring

Helsesamtale oppstart

Sluttsamtale

Rapport fastlege/henviser

Serviceerklæring

4.3.7 Delmål 6 Elektronisk system for FLS (Frist 31.12.2012)

Ås kommune benytter Gerica for elektronisk registrering av deltakeropplysninger i sensitivt nett og dette systemet er tilgjengelig for FLS. Ansatte ved FLS har dermed behov for tilgang til sensitivt nett og noe tilpasning av systemet for å kunne benytte Gerica på en hensiktsmessig måte. Det er behov for å opprette Frisklivssentralen som et tilgjengelig tjenestvalg i Gerica og å få inn helsesamtaler, rapport til lege og samtykkeerklæring på en funksjonell og oversiktlig måte i systemet.

5 Virkemidler for gjennomføring

5.1 Ressurser ved frisklivssentralen

En daglig leder/ frisklivskoordinator er ansatt i 100% fast stilling fra 15.08.2012. Koordinator for aktiv på dagtid er også tilknyttet frisklivssentralen med 30% stilling, men med arbeidsoppgavene knyttet imot drift av APD. Daglig leder av frisklivssentralen/ frisklivskoordinator vil stå som hovedansvarlig for gjennomføringen av oppgavene og aktivitetene som er nødvendige for å nå målsettingen om åpning av FLS primo 2013.

Leder for enhet folkehelse og frivillighet og folkehelsekoordinator Bente Sperlin blir en viktig ressursperson og faglig støtte i arbeidet med å etablere en kommunal frisklivssentral i Ås. Hun regnes som en faglig og driftsmessig rådgiver i prosessen. Det er et ønske om å involvere kommunale fysioterapeuter i planlegging og drift av tilbud om fysisk aktivitet ved FLS og dette er noe frisklivskoordinator vil jobbe imot.

5.2 Kommunalt og interkommunalt samarbeid

Det anses som hensiktsmessig å samarbeide med andre Frisklivssentraler for å kunne dra nytte av tidligere erfaring og diskutere felles problemstillinger og koordinator planlegger å samarbeide med nærkommunene omkring planlegging og oppstart av frisklivssentralen, kompetansehevende tiltak og igangsetting av kurs våren 2013.

Oppegård og Ski Kommune har allerede frisklivssentraler i drift og Nesodden kommune er, i likhet med Ås, i ferd med å starte opp. Samarbeid med de nærliggende frisklivssentralene representerer en arena for utveksling av faglige og driftsmessige erfaringer og er viktige ressurser i arbeidet med å etablere og drifte frisklivssentralen. Friskliv Follo koordinator Trude Mortensen, i tillegg til frisklivskoordinator Karine Heidi Berentsen i Nesodden Kommune, nevnes spesielt som viktige støtte og samarbeidspartner i planleggings- og oppstartfasen.

Samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere i og utenfor kommunen er en viktig forutsetning for å komme i mål med etableringen av frisklivssentralen fra primo 2013 og for å sikre fremtidig drift av frisklivssentralen. Følgende tjenester og organisasjoner regnes som aktuelle samarbeidspartnere for frisklivssentralen i Ås:

Folkehelsekoordinator
 Kommunelegen og Fastlegene
 Helse og sosialsjef
 Frivilligsentralen
 Aktiv på dagtid
 Helsestasjon
 Nav
 Psykisk helsetjeneste
 Kommunale og private fysioterapeuter
 Attføringsbedrifter i Follo
 Follo Bedriftshelsetjeneste
 Frivillige lag og foreninger i og utenfor kommunen
 Aktuelle brukergrupper
 Spesialisthelsetjenesten
 Andre frisklivssentraler og frisklivsutvikler Follo
 Andre private tilbydere av idrettsaktiviteter

Fylkesmannen, fylkeskommunen og helsedirektoratet vil også være aktuelle samarbeidspartnere og kilder til å søke kompetanseheving og råd vedrørende drift i henhold til regelverk og nasjonale føringer. Disse representerer også aktuelle parter å benytte for å søke om økonomisk støtte til drift og videreutvikling av tilbudet.

5.3 Markedsføring, informasjon og rekruttering

5.3.1 Informasjonsmateriell

Det er en målsetting å få markedsførings- og informasjonsmateriell ferdig en tid før oppstart primo 2013. Web ansvarlig og hustrykkeri i Ås kommune er aktuelle medspillere for å utforme og trykke opp markedsførings- og informasjonsmateriell.

5.3.2 Rekruttering

Informasjon til aktuelle samarbeidspartnere og henvisere om tilbudet er nødvendig både i oppstartsfasen og underveis i driften for å få tilgang til potensielle deltakere. Fastlegene, fysioterapeutene Nav, helsestasjon og andre aktuelle henvisere til frisklivssentralen vil ha en nøkkelrolle innen rekruttering av deltakere til FLS. De innehar en direkte kontakt med deltakerne og er en i en særskilt stilling når det gjelder formidling av informasjon om tilbudet. Det blir dermed viktig å oppdatere aktuelle henvisere jevnlig og sørge for at de har tilgang til brosjyrer, resepter og timeplaner og annet materiell. Andre samarbeidspartnere i Ås representerer også nyttige kanaler for å spre informasjon om tilbudet og deretter rekruttere brukere. Det planlegges jevnlig utsendelse av informasjon om tilbudet, aktuelle kurs og andre nyheter til henvisere og andre samarbeidspartnere for å sikre rekruttering av flest mulig deltakere til FLS.

5.3.3 Oppstartsmøte for frisklivssentralen

Oppstartsmøte er en milepæl i etableringen av en frisklivssentral i Ås. Begivenheten kan være en viktig arena for markedsføring og informasjon omkring det nye tilbudet, i tillegg til at dette kan være en måte å få viktige innspill som kan være førende for utviklingen av tilbudet videre. Det inviteres derfor bredt til aktuelle og interesserte samarbeidspartnere i og utenfor kommunen. I forbindelse oppstartsmøte for frisklivssentralen er aktuelle ressurspersoner invitert for å holde taler.

Følgende personer er invitert og har samtykket i å bidra på møtet:

Ordfører i Ås kommune, Johan Alnes

Helse og sosialsjef i Ås kommune, Marit Roxrud Leinhardt

Folkehelsekoordinator /leder for Folkehelse og Frivillighet i Ås kommune, Bente Sperlin
Professor i Folkehelsevitenskap ved UMB, Camilla Ihlebæk, vil holde et foredrag med tittelen «Frisklivssentralen – en arena for forebyggende og helsefremmende folkehelsearbeid».

Frisklivsutvikler Follo, Trude Mortensen, vil komme for å snakke om erfaringene fra
Oppegård Aktivitetssenter og informere om frisklivssentralenes funksjon og rolle i den forebyggende helsetjenesten.

Frisklivskoordinator /daglig leder frisklivssentralen i Ås kommune, Charlotte Bless

Rådgiver personalavdelingen Ås Kommune, Geir Løchsen vil være ordstyrer og ønske velkommen.

Det oppfordres til dialog ved at deltakerne på møtet inviteres til å komme med innspill og spørsmål i siste del av møtet. Dette for å skape en anledning til at aktuelle samarbeidspartnere og/eller brukerrepresentanter kan formidle synspunkt og ideer som kan benyttes videre i etableringen og driften av frisklivssentralen i Ås Kommune.

5.3.4 Publisitet

For å nå ut til alle innbyggerne i størst mulig grad med informasjon om FLS er pressen et viktig virkemiddel. Det er aktuelt å invitere presse i forbindelse med begivenheter ved FLS, oppstart, aktivitetshåndboken, nye tilbud etc. Totaldistribusjon av aktivitetshåndboken som gis ut via FLS kan også bidra til oppmerksomhet og interesse rundt tilbudet.

5.5 Tilbud og aktiviteter ved Frisklivssentralen

5.5.1 Frisklivsresepten

Frisklivsresepten gir deltaker tilgang til 3 måneder med aktiviteter og oppfølging fra FLS. Tilbudene ved FLS er gratis for deltakere på frisklivsresept. Målgruppen for resepten er

voksne mennesker bosatt i Ås som har, eller står i risiko for å få, livsstilssykdommer og som har ønske om bistand for å endre livsstil. Aktuelle henvisere er fastleger, fysioterapeuter, helsestasjonen (helsesøster for familier, ungdom, studenter og jordmor), samtalerapeuter ved psykisk helse, Nav og annet helsepersonell.

5.5.2 Helsesamtaler

Deltakere med frisklivsresept vil få tilbud om en helsesamtale i forbindelse med oppstart og ved avslutning av reseptperioden ved FLS. Mellomsamtaler og oppfølging underveis vil avtales individuelt styrt av deltaker sine behov for oppfølging. I helsesamtalen vil deltakers helsetilstand bli kartlagt og registrert. Det vil deretter lages planer for oppfølging og aktivitet med utgangspunkt i deltakers motivasjon for endring. Samtale-teknikken «motiverende intervju» (MI) vil bli brukt for å sikre aktiv brukervedvirkning og at bruker får eierforhold til sin plan for oppfølgingen. Det vil bli gitt mulighet for måling av vekt, BMI, fettprosent, liv- hofte vidde og andre aktuelle forhold som beskriver deltakers fysiske form under helsesamtalene dersom deltaker samtykker.

5.5.3 Fysisk aktivitet

Det påregnes at det arrangeres ukentlige gruppetimer med fysisk aktivitet tilpasset brukergruppen i regi av FLS i tillegg til å dra nytte av allerede eksisterende tilbud i kommunen. Tilbud om trening ved FLS tilpasses deltakergruppen underveis, og oppstart av en time innendørs og en time utendørs trening vil være utgangspunktet. Etter hvert vil behov og etterspørsel fra deltakerne og ressurser ved FLS regulere en eventuell utvidelse av tilbudet. Det konkluderes med at flere ressurser i form av ansatte ved FLS er nødvendig før en eventuell utvidelse av antall timer per uke ved FLS er gjennomførbart.

Ås kommune har allerede noen timer med lavterskel trening i gang, som det kan være aktuelt å benytte for deltakere ved FLS i tillegg til eget tilbud. Noen av disse gruppene er ledet av kommunale fysioterapeuter, blant annet seniortreningen på Midtgård mandag formiddag, mandag og torsdag ettermiddag. FLS planlegger samarbeid med kommunale fysioterapeuter angående nåværende tilbud og opprettelsen av nye timer i regi av FLS.

Aktiv på dagtid er tilknyttet frisklivssentralen i form av en 30 % stilling. Aktivitetene ved aktiv på dagtid vil også kunne benyttes for deltakere som faller innenfor kriteriene for bruk av tilbudet i der tilbudet er hensiktsmessig for en bruker. Det kan være også være aktuelt å benytte disse aktivitetene i etterkant av en frisklivsperiode som *utslusningstiltak* for en del brukere.

Treningssenter, lag og foreninger er aktuelle samarbeidspartnere for å gi deltakere ved FLS tilbud om tilgang til trening utenfor kommunens regi både innenfor og i etterkant av perioden med frisklivsresept. Dette for å lette overgangsprosessen til egenadministrerte tiltak i etterkant og for å imøtekomme behov for aktiviteter på kveldstid. Tilgang til ordinær trening vurderes som en god metode for deltaker for å bli kjent med hva som finnes i kommunen og prøve ut lystbetonte aktiviteter. Det er derfor en målsetting å få i stand avtaler med tilbydere av trening i Ås kommune som gir deltakere ved FLS tilgang til ordinære tilbud i tillegg til tilbudet ved FLS.

5.5.4 Kurstilbud

Psykisk helsetjeneste i Ås kommune er allerede i gang med å arrangere KID kurs en gang hvert halvår på kveldstid og Frisklivssentralen planlegger å søke samarbeide med enheten for å sikre at kommunen totalt sett har tilstrekkelig tilbud til sine innbyggere og at deltakere ved Frisklivssentralen får tilbud om KID kurs ved behov. Etter gjennomført kurslederkurs innen KID vil frisklivskoordinator, eventuelt i samarbeid med psykisk helsetjeneste og/eller

frisklivskoordinatorer fra nærliggende kommuner selv kunne holde kurs innen dette og eventuelt andre mestringskurs innen psykisk helse.

Frisklivskordinator har kompetanse innen kosthold og ernæring og vil dermed kunne holde ”Bra Mat” kurs etter gjennomgått kurslederkurs. I om med at nytt kurslederkurs ikke er planlagt fra Helsedirektoratet i nær fremtid vil FLS samarbeide med andre FLS for å få kjennskap til hvordan kursene gjennomføres og hva som kreves av kursholder, slik at kurs kan komme i gang i Ås tidligst mulig. Follokoordinator har spesialkompetanse i form av utdanning som klinisk ernæringsfysiolog og erfaring i å holde disse kursene og vil bli forespørres om å bistå ved igangsettingen av kurs ved FLS i Ås.

Etter fullført kurslederkurs innen tobakkslutt påregnes det at frisklivskordinator kan starte opp med kurset «Røykfrie sammen» i Ås kommune. Det vurderes her et samarbeid med nærliggende kommuner innen koordinering av kursene for å sikre hyppig kursavvikling og at innbyggerne kan ha størst mulig tilgjengelighet til aktuelle kurs.

6 Organisering, lovverk og ansvarsforhold

6.1 Organisering

Frisklivssentralen er lokalisert på Moer Sykehjem, ved siden av frivilligsentralen i Ås. Tjenesten er organisert under Helse og Sosial, enhet for folkehelse og frivillighet i Ås kommune som en forebyggende helsetjeneste.

Driften av FLS er regulert etter lovverk og forskrifter for kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette innebærer et kommunalt ansvar for at tjenestene ved FLS er faglig forsvarlige ifølge helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og helsepersonelloven § 16.

6.2 Ansvarsforhold

I ansettelseskontrakt til daglig leder av frisklivssentralen og frisklivskordinator er følgende formål for stillingen beskrevet:

Daglig leder for kommunens frisklivssentral.

Bygge opp og drifte kommunens frisklivssentral.

Rapporterer til enhetsleder for folkehelse og frivillighet.

Ansettelseskontraktens ansvarsområde for daglig leder /frisklivskordinator omfatter:

-Daglig ansvar for Frisklivssentralen

-Personal- og driftsansvar

-Faglig ansvar

-Begrenset økonomisk ansvar

6.3 Rapportering

Daglig leder av frisklivssentralen rapporterer til enhetsleder for folkehelse og frivillighet i Ås kommune, Bente Sperlin.

7 Budsjett

Budsjett 2012	Inntekter	Utgifter	Resultat
Lønnsmidler oppstart	300 000		
Samhandlingsmidler (Helsedir)	250 000		
Midler Fylkesmannen (etabl.videreutv. FLS)	75 000		
Sum midler	625 000		
Lønn frisklivskordinator		235 000	
Lønn koordinator APD (30%)		47 000	
Innkjøp vekt, sykkel		62 000	
Innkjøp tren.utstyr		13 500	
Innkjøp PC, utstyr		20 000	
Konferanse, Asker		4 000	
Kid-kurslederkurs		8 000	
Skriftlig materiell			
Resepter		10 000	
Brosjyrer		5 000	
Aktivitetshåndbok		20 000	
Roll-up		10 000	
Oppstartsmøte		5 000	
Sum utgifter		439 500	

8 Tidsplan

Aktivitet	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Informasjon/samarbeid					
Kompetanseheving					
Innkjøp					
Aktivitetshåndbok					
Oppstartsmøte					
Planlegging oppstart					

Kilder:

- Akershus fylkeskommune. (u.d.). Hentet fra Akershus fylkeskommune:
<http://www.akershus.no/tema/Statistikk/Folkehelse/>
- Folkehelseinstituttet. (2011). *Folkehelsebarometer 2012 Ås Kommune*. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt.
- Helsedirektoratet. (2011). *Veileder for kommunale frisklivssentraler -Etablering og organisering*. Oslo: Helsedirektoratet.
- Helsedirektoratet. (2012). *Veileder for kommunale frisklivssentraler-på høring*. Oslo: Helsedirektoratet.
- Hjort, P. (. (1984). *Helse for alle. Utredningsrapport no U1*. Oslo: Statens institutt for folkehelse. Avdeling for samfunnsmedisin, seksjon for helsetjenesteforskning.
- Ivarsson, B. H. (2010). *MI motiverende intervju - Praktisk håndbok for helse- og omsorgssektoren*. Stockholm: Gothia Förlag AB.
- Myklestad, I. R. (2012). Risk and protective factors for psychological distress among adolescents: a family study in the Nord-Trøndelag Health Study. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol* , ss. 771-782.

K-sak 5/13
PRIVAT-OFFENTLIG SAMARBEID
- BYGGING AV LEILIGHETER TIL KOMMUNAL DISPOSISJON

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[>>Neste sak](#)

Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt	Arkivnr: 613 F17 &42	Saksnr.: 12/2881
Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	2/13	17.01.2013
Kommunestyret	5/13	30.01.2013

Hovedutvalg for helse og sosials vedtak 17.01.2013:

Ås kommune godkjenner avtalen mellom Bolig og eiendomsutvikling AS og Ås kommune om tildelingsplikt – og rett på inntil 50 utleieboliger i Ås kommune.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 17.01.2013:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 03.01.2012:

Tilsvarer hovedutvalgets vedtak.

Tidligere politisk behandling:

Ingen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

HHS

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Vedlegg 1: Signert avtale med forbehold om kommunestyrebehandling

Vedlegg 2: Kart m/ tomtene – Hogstvetveien 31 og 45

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Bolig og eiendomsutvikling AS, Kolbotnvn. 14, 1410 KOLBOTN

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

Høsten 2012 kontaktet Bolig & Eiendomsutvikling AS Ås kommune på bakgrunn av tomtekjøp i Hogstvetveien 31 og 45, og mulighet for et privat – offentlig samarbeid. Det ble gjennomført flere møter mellom Ås kommune og Bolig & Eiendomsutvikling AS, hvor kommunen var representert med ordfører, rådmann, teknisk sjef, plan og utviklingssjef og helse- og sosialsjef.

Bolig & eiendomsutvikling AS har mange liknende prosjekter i andre kommune på østlandsområdet, for eksempel i Moss og Hobøl kommuner.

Forslag til avtale ble utarbeidet, og kommunens eiendomsjurist har korrigert avtalen etter kommunens ønsker.

Kommunens boligtildelingsutvalg gjennomførte et møte vedrørende saken, hvor innspill til leilighetstyper / størrelser var tema. Dette ble spilt inn, og imøtekommet.

Avtalen er basert på følgende:

Antall boliger : Inntil 50 stk. boliger.

Oppføring : Skal oppføres i 2013/2014 i Hogstvetveien i Ås kommune.

Brukere/leietakere:

Boligene tildeles av kommunen til personer som kommunen har et boligmessig ansvar for. (Ordinære kommunale leiligheter)

Finansiering:

Partene er kjent med, og det er en forutsetning for denne avtale, at Bolig & Eiendomsutvikling AS med bakgrunn i denne avtale skal søke husbanken om finansiering av prosjektet basert på lån/tilskudd, og at dette innvilges.

Styre:

Kommunen kan om ønskelig oppnevne ett medlem til styret hos gårdeier, som skal eie boligene og forestå drift og forvaltning av disse. Kommunal oppnevnt person skal i så tilfelle fremkomme på firmaattest senest ved konvertering av lån og tilskudd.

Drift av eiendommen og beregning av husleien:

Gårdeier skal drifte eiendommen på en økonomisk forsvarlig måte. Driften skal skje på ikke-kommersiell basis. Boligtilskuddet fra Husbanken skal uavkortet benyttes til å redusere låneopptaket for derigjennom å kunne tilby tilsvarende reduksjon i husleien.

Det skal fremkomme av husleieberegningen at leien ikke dekker mer enn nøkterne driftskostnader, avsetninger til fremtidig vedlikehold av bygningsmassen samt renter og avdrag på Husbanklånet. Kommunen skal ha kopi av budsjett og regnskaper for å kunne kontrollere at avtalen overholdes.

Tildeling av boligene

Ås kommune har tildelingsplikt for boligene for en periode på 20 år. Ved denne periodens utløp skal det forhandles om en ny avtale. Ås kommune er ikke økonomisk ansvarlig for leiligheter som ikke blir leid ut.

Gårdeier utarbeider standardkontrakt i samsvar Husleielovens bestemmelser til enhver tid, og har den løpende forvaltningen av inngåtte leiekontrakter.

De leilighetene kommunen tildeler, skal leies ut på grunnlag av tidsbegrenset leieavtaler og med en leietid begrenset til 3 år, hvis ikke kommunen i forbindelse med tildelingen, har fastsatt annet.

Eventuell forlengelse av leieforhold avgjøres av kommunen.

Dersom gårdeier, på grunnlag av mislighold fra leietakers side, sender varsel om tvangstiltak, skal kopi sendes kommunen.

Dersom kommunen ikke har tildelt leiligheten/boligen til ny leietaker innen 4 uker etter at gårdeier har gitt beskjed om at boligen er ledig, gis gårdeier selv rett til å fremskaffe leietaker. Dersom det i perioder ikke er behov for boligen til personer i den aktuelle gruppen, kan gårdeier leie ut boligen på tidsbegrenset leieavtale. Dette må avtales med Husbanken hvis ikke tilskuddet skal falle bort.

Sikkerhetsstillelse

Dersom boligene tildeles personer som ikke kan stille nødvendig depositum for leieforholdet, stiller kommunen husleiegaranti etter nærmere avtale i hvert enkelt tilfelle.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Prosjektet medfører ingen kostnader for Ås kommune.

Konklusjon med begrunnelse:

Da kommunen har «mistet» mange kommunale leiligheter de senere år (bl.a gamle brannstasjonen og i Fjellveien), samt at utleiemarkedet i Ås er presset blant annet på grunn av UMB, har kommunen et stort behov for flere kommunale leiligheter. Gruppene som er i behov av et kommunalt tilbud er også økende.

Kommunen har en liknende avtale i Grunnfjellveien (Sollia), og har gode erfaringer med et slikt samarbeid.

Samarbeidet er gunstig for kommunene i avtaleperioden, og i en eventuell forlenget avtaleperiode, og rådmannen anbefaler derfor saken vedtatt.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart

Vedlegg 1:

MOTTATT

03 JAN 2013

AVTALE

03.01.13   NRL
 12/2881-7
 88/13
 613, F17 & 42

Mellom Bolig & Eiendomsutvikling AS, org. nr. 981 688 589, heretter kalt gårdeier, og Ås kommune org. nr. 964 948 798, heretter kalt kommunen, er i dag inngått følgende avtale om tildelingsrett- og plikt for 40 utleieboliger i Ås kommune. Avtalen er basert på følgende:

Eiendommens adresse:

Antall boliger : Inntil 50 stk. boliger.

Oppføring : Skal oppføres i 2013/2014, på Hogstvetveien i Ås kommune.

Brukere/leietakere:

Boligene tildeles av kommunen til flyktninger, bostedsløse og andre vanskeligstilte som kommunen har et boligmessig ansvar for.

Finansiering:

Partene er kjent med, og det er en forutsetning for denne avtale, at Bolig & Eiendomsutvikling AS med bakgrunn i denne avtale skal søke husbanken om finansiering av prosjektet basert på lån/tilskudd, og at dette innvilges.

Styre:

Kommunen kan, om de ønsker det, oppnevne ett medlem til styret hos gårdeier, som skal eie boligene og forestå drift og forvaltning av disse. Kommunal oppnevnt person skal i så tilfelle fremkomme på firmaattest senest ved konvertering av lån og tilskudd.

Drift av eiendommen og beregning av husleien:

Gårdeier skal drifte eiendommen på en økonomisk forsvarlig måte. Driften skal skje på ikke-kommersiell basis. Boligtilskuddet fra Husbanken skal uavkortet benyttes til å redusere låneopptaket for derigjennom å kunne tilby tilsvarende reduksjon i husleien.

Det skal fremkomme av husleieberegningen at leien ikke dekker mer enn nøkterne driftskostnader, avsetninger til fremtidig vedlikehold av bygningsmassen samt renter og avdrag på Husbanklånet. Kommunen skal ha kopi av budsjett og regnskaper for å kunne kontrollere at avtalen overholdes.

Tildeling av boligene

Ås kommune har tildelingsplikt for boligene for en periode på 20 år. Ved denne periodens utløp skal det forhandles om en ny avtale. Ås kommune er ikke økonomisk ansvarlig for leiligheter som ikke blir leid ut.

Gårdeier utarbeider standardkontrakt i samsvar Husleielovens bestemmelser til enhver tid, og har den løpende forvaltningen av inngåtte leiekontrakter.

Utkast til standardkontrakt sendes kommunen for bemerkninger.

De leilighetene kommunen tildeler, skal leies ut på grunnlag av tidsbegrenset leieavtaler og med en leietid begrenset til 3 år, hvis ikke kommunen i forbindelse med tildelingen, har fastsatt annet. Eventuell forlengelse av leieforhold avgjøres av kommunen.

Dersom gårdeier, på grunnlag av mislighold fra leietakers side, sender varsel om tvangstiltak, skal kopi sendes kommunen.

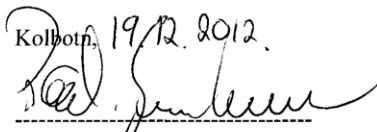
Dersom kommunen ikke har tildelt leiligheten/boligen til ny leietaker innen 4 uker etter at gårdeier har gitt beskjed om at boligen er ledig, gis gårdeier selv rett til å fremskaffe leietaker. Dersom det i perioder ikke er behov for boligen til personer i den aktuelle gruppen, kan gårdeier leie ut boligen på tidsbegrenset leieavtale. Dette må avtales med Husbanken hvis ikke tilskuddet skal falle bort.

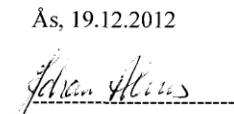
Sikkerhetsstillelse

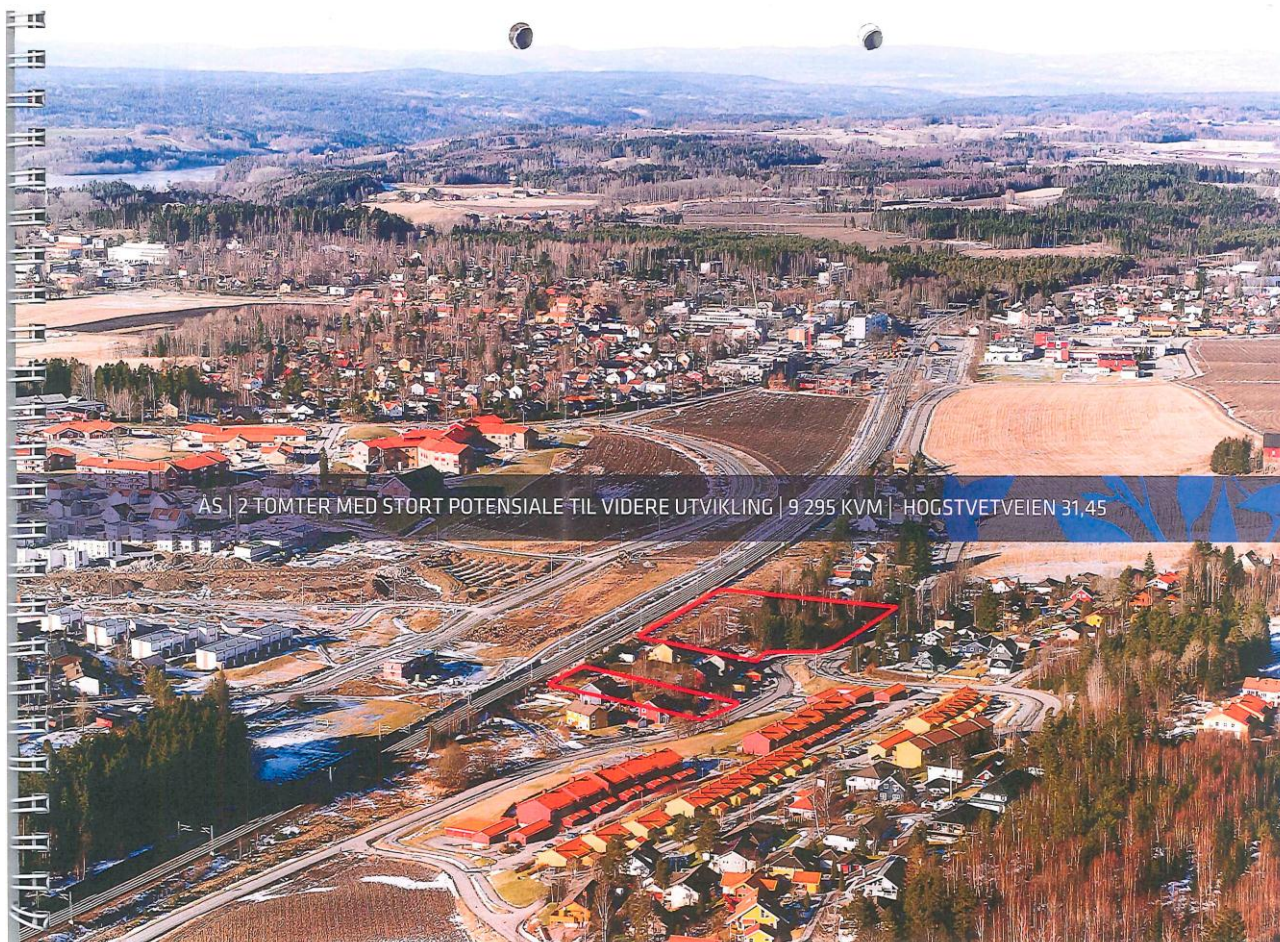
Dersom boligene tildeles personer som ikke kan stille nødvendig depositum for leieforholdet, stiller kommunen husleiegaranti etter nærmere avtale i hvert enkelt tilfelle.

Kontraktseksemplarer

Nærværende avtale er utferdiget og signert i 2 - to – likelydende eksemplarer, ett til hver av partene.

Kolbotn, 19.12.2012.

 Bolig & Eiendomsutvikling AS

Ås, 19.12.2012

 Ås kommune

K-sak 6/13
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM
INFORMASJONSSIKKERHET OG IT-DRIFT I ÅS KOMMUNE

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

Saksbehandler: Jeanette Karlsen	Arkivnr: 219 &58	Saksnr.: 12/1429
Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Kommunestyret	6/13	30.01.2013

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyret tar rapporten om informasjonssikkerhet og IT-drift til orientering.

Rådmannen bes følge opp rapportens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget om oppfølgingen innen seks måneder.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Kontrollutvalget
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Brev av 17.12.2012 fra FIKS, oversendelse av kontrollutvalgets sak 45/12 til kommunestyre: særutskrift og saksutredning med vedlegg.

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter: Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Kontrollutvalget
Rådmann

Fakta i saken:

FIKS har i brev av 17.11.2012 oversendt sak fra kontrollutvalget til kommunestyret, jf. vedlegg.

Kontrollutvalget innstilte direkte til kommunestyret.